

ÅRSBERETNING 2013
FOR
MUSEUM MIDTJYLLAND

Museum Midtjylland, Tlf.: 9626 1900.
Mail: herningmuseum@herningmuseum.dk
<http://www.museummidtjylland.dk>
Museumsdirektør: lic.phil. Tinna Møbjerg

Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning.
Tlf.: 9626 1900.
Mail: herningmuseum@herningmuseum.dk

Blichermuseet på Herningsholm, Viborgvej 72, 7400 Herning.
Tlf.: 9626 1919.
Mail: blichermuseet@herningmuseum.dk

Textilforum, Vestergade 20, 7400 Herning.
Tlf.: 9626 1920.
Mail: textilforum@herningmuseum.dk

Klosterlund Museum og Naturcenter, Kragelundvej 6A, 7442 Engesvang.
Tlf.: 9626 1930. Fax: 9660 8033.
Mail: klosterlundmuseum@herningmuseum.dk

Vester Palsgaard Skovmuseum, Palsgaardvej 9, 7362 Hampen
Tlf.: 9626 1940. Fax: 7577 0286.
Mail: palsgaardskovmuseum@herningmuseum.dk

1.0 Indledning

Året 2013 har været fyldt med mange udfordringer for Museum Midtjylland. For det første trådte en ny museumslov i kraft den. 1. januar 2013. Det har betydet, at tilskuddene fra staten vil blive lagt om, hvilket især vil påvirke samarbejdet mellem museer og konserveringscentre. Tidligere gik tilskuddet direkte til konserveringscentret, men fra 2016 og fremover vil de enkelte museer selv få rådighed over statstilskuddet. Disse ændringer har selvfølgelig også berørt Museum Midtjylland og samarbejdet med Konserveringscenter Vest i Ølgod, som indtil nu har foretaget langt de fleste konserveringsopgaver inden for både nyere tid og arkæologi for museet. I løbet af 2013 har der været fokus på at udarbejde samarbejdsaftaler, som både kan tilgodese de opgaver, som museerne skal have løst, og som også kan sikre konserveringscentrenes fremtidige drift. Arbejdet med at få samarbejdsaftalerne på plads forsætter i 2014.

For det andet udarbejdede Kulturstyrelsen i løbet af 2012 nye kvalitetskrav, som skulle være opfyldt for, at museerne kunne varetage et arkæologisk ansvarsområde. Hidtil havde i alt 42 museer haft ansvar for arkæologien. Året bød derfor på forhandlinger med Kulturstyrelsen, om museet fortsat kunne bevare ansvaret for de arkæologiske undersøgelser i Herning og Ikast-Brande kommuner. Museet blev bakket op af kulturudvalgsformændene fra begge kommuner. Afgørelsen om den fremtidige varetagelse af arkæologiske ansvarsområder blev offentliggjort i slutningen af februar 2013. Med omlægningen er antallet af museer reduceret til i alt 27. Museum Midtjylland beholdt heldigvis sit ansvarsområde uændret og fik gennem forhandlinger med vore to kommuner forhøjet vores tilskud, så der fra 2014 er ansat en arkæolog mere. Det betyder, at vi kan fastholde det lokale kendskab og den tætte kontakt til både offentlige og private bygherre i de to kommuner.

For det tredje har der også været interne forandringer på museet. I løbet af 2013 blev det besluttet at den mere end 100 år gamle hovedbygning på Museumsgade 32 skulle bevares, og at Lokalhistorisk Arkiv skulle flytte ind i dele af Bygningen. Desuden har der været kontakt til andre foreninger, som også kan få plads i bygningen. Frilandsmuseets fremtid er også sikret, og her vil Museum Midtjylland også fremover være ansvarlig for at formidle hedeboernes liv i et tæt samspil med Landsbylauget.

I løbet af 2013 fik museet også de første større bevillinger til transformationen af Herning Klædefabrik, hvor Det nye Textilforum bliver et internationalt center for forskning og formidling af tekstil og beklædning i fortid, nutid og fremtid. Samtidig samles både det videnskabelige og administrative personale på Vestergade 20. Nedpakningen og flytningen blev påbegyndt i slutningen af 2013, og vi ser frem til at rykke ind i Mellembygningerne, som indtil nu har været udlejet til Uldspinderiet. De har til gengæld lejet Vanggårdfløjen fra 2014, hvor udstillingen *Herningånden – Vækst & Innovation* blev vist frem til udgangen af november. Denne udstilling blev skabt som en del af købstadsjubilæet, hvor vi kunne fejre, at Herning har været købstad i 100 år. Museet var engageret på mange forskellige måder med aktiviteter både på museerne og i byen. Især var tidligere syersker og andre frivillige med til at gøre jubilæet festligt.

I forbindelse med jubilæet blev der også sat fokus på Herningsholm med vielser i riddersalen og koncert med "De tre tenorer" udenfor på plænen.. Slægtninge til en af de tidligere ejere valgte også i 2013 at forære museet familiens adelspatent – en flot gave, som i løbet af 2014 udstilles på Herningsholm.

De arkæologiske undersøgelser har i årets løb foregået i hele museets ansvarsområde med flere interessante fund. Organisatorisk skete der store ændringer i afdelingen i løbet af 2013, da Hans Rostholm - vores afdelingsleder gennem mere end 40 år valgte at gå på pension, og i løbet af november tiltrådte vores nye afdelingsleder Constanze Rassmann

Selvom de strukturelle ændringer mest har påvirket museerne i Herning Kommune, er der dog sket rigtig meget både på Klosterlund Museum og Naturcenter samt på Vester Palsgaard Skovmuseum.

Begge steder har der i løbet af 2013 foregået mange aktiviteter i forbindelse med renovering og ombygninger, som betyder, at der i løbet af 2014 kan åbne nye interessante udstillinger.

Museum Midtjylland er så heldig, at vi har en stor gruppe frivillige, som er knyttet til vores afdelinger på forskellige måder. Uden deres hjælp ville vi ikke kunne gennemføre alle de aktiviteter, som det har været muligt at tilbyde vores gæster. Men det er ikke blot arbejdet, som de frivillige udfører, der er vigtigt. Det er også betydningsfuldt, at de er med til at give os alle på Museum Midtjylland ny energi, så vi i fællesskab kan gøre museet mere attraktivt for vore brugere. Derfor skal der lyde et stort og varmt tak til alle jer, som i årets løb er mødt op, og jeg håber fortsat, at vi må trække på jeres arbejdskraft og gode humør.

Men uden personale til at samarbejde med de frivillige ville ingenting fungere, derfor skal der også fra min side lyde et stort og varmt tak til hele personalet på Museum Midtjylland, som i en ret turbulent periode har formået at holde fokus og troen på, at transformationen nok skal lykkes.

Endelige skal der også lyde en tak til min styrelse, vores samarbejdspartnere både lokalt, nationalt og internationalt samt til de fonde og sponsorer, der har været med til at gøre hverdagen lettere.

Tinna Møbjerg

Indkomne beløb til transformationen af Herning Klædefabrik

Herning Kommune	10.000.000 kr.
Egefonden	2.000.000 kr.
Hosebinderlauget	100.000 kr.
Manufakturhandlerforeningen for Kjøbenhavns Almene Fond	295.000 kr.
Kulturstyrelsen (inspirationstur, formidlingskonfernce og proceskonsulent)	205.000 kr.
Kulturstyrelsen (samlingsrevision)	204.000 kr.
Fabrikant Christian Frederik Madsens Fond	300.000 kr.
Michael Jensens fond	150.000 kr.
Herning Folkebladsfond	<u>25.000 kr.</u>
I alt	<u>13.279.000 kr</u>

2.0 INDSAMLING, ERHVERVELSER, UNDERSØGELSER, FORSKNING

2.1 Etnologi/nyere tid

Herning Museum

Charlotte Lindhardt har varetaget byggesager og lokalplaner for nyere tid i forhold til Museumslovens kapitel 8. Samarbejdet med Herning og Ikast-Brande kommuner om fremsendelse af bygge- og lokalplanssager er fortsat. Nyere tid har opdelt varetagelsen af kapitel 8 således, at Charlotte Lindhardt står for byzonerne og Søren Toftgaard Poulsen for landzonerne i de to kommuner.

I forbindelse med kapitel 8-arbejdet har Charlotte Lindhardt deltaget i en projektgruppe omkring renoveringen og formidlingen af Dagmar Bio, Bredgade 36, Sdr. Felding. Dagmar Bio havde fået midler fra RealDanias Ildsjæle-pulje og fra LAG Herning. Formålet var at renovere biografen og føre udseende tilbage til 1954.

Charlotte Lindhardt har desuden deltaget i Herning Kommunes arbejdsgruppe for Hernings 100 års købstadsjubilæum. Desuden er samarbejdet med Hernings større industrivirksomheder i forbindelse med jubilæumsudstillingen *Herningånden – Vækst & Innovation* fortsat.

Frilandsmuseet er blevet løbende renoveret, primært med reparationer omkring Ane Maries Hus, reetablering af kålgården, kalkning af husene og genopførsel af bagerovnen. Arbejdet er foretaget af frivillige i Landsbylauget med støtte fra diverse sponsorer.

Textilforum

I forbindelse med fejringen af Herning 100 års købstadsjubilæum gennemførte Textilforum en undersøgelse af syerskerne i Midtjylland, med særligt fokus på Herningområdet. Undersøgelsen omfatter en spørgelisteundersøgelse, interviews samt en række indsamlede genstande. Undersøgelsen fandt sted før, under og efter afholdelsen af en række arrangementer samt en udstilling om syerskerne i Midtjylland. Arrangementerne fandt sted i perioden 26. februar til 1. marts 2013. Materiale fra undersøgelsen udgør en del af Museum Midtjyllands samlinger som museumssagnummer: 05152: Syerske og tillidsdame 1960-2000, 05155: Syersker i Midtjylland, 05159: Kjoler fra Herning 1960-1990. Endvidere er der i forbindelse med projektet lagt en række syerskerfortællinger på museets digitale formidlingsplatform: Digitale Tråde Over Landskabet. Flere af de personer, museet er kommet i kontakt med gennem undersøgelsen, indgår som fortællere på museets tekstilhistoriske byvandring. Der er i forbindelse med projektet oprettet en syerskecafe, hvor tidligere syersker mødes på Textilforum til cafeeftermiddag den første onsdag i hver måned. Det netværk, der er opstået ud af undersøgelsen indgår i indsamling af private billeder fra systuer i området og er del af museets netværk af viden og fortællere om beklædningsindustrien i Midtjylland.

Blichermuseet på Herningsholm

Blichermuseet på Herningsholm har kun været åbent efter direkte henvendelse. I forbindelse med købstadsjubilæet blev der foretaget visninger af borgmester Lars Krarup den 13.04.13 og den 7.9.13. Desuden var der koncert med "De tre tenorer" den 12. maj.

Den 25. maj valgte efterkommere af adelsfamilien Hielmscrone at mødes på Herningsholm og overdrog familiens adelspatent til Museum Midtjylland. Den 25. oktober valgte Blicher-Selskabet at afholde en reception i forbindelse med udgivelsen af Steen Steensen Blichers bog: Vestlig profil af den Cimbriske Halvø fra Hambord til Skagen.

Desuden blev der afholdt et idemøde omkring den fremtidige brug af Herningsholm. Ind til videre er det dog besluttet af Museum Midtjyllands Blicherudstilling forbliver på Herningsholm.

2.1.1 Hjemtaget til samlingen

Herning Museum

- 01689: Fotos af Ane Marie Laursen fra Lissy Damgaard
- 03458: Erindringer og strømper fra Asta Fjord fra Inger Stendorf
- 04386: Erindringer fra Inger og Egon Bech, Herning, fra Egon Bech
- 04706: Varmeapparat, meteorologbog, Studsgaard Forsøgsstation, fra Jørgen Simonsen
- 05056: Mønter og diverse genstande fra Carlo Lauritsen
- 05163: Merchandise fra Hernings 100 års købstadsjubilæum fra Herning Kommune
- 05164: Flag, gæstebog mapper fra DGI Midtjylland
- 05196: Genstande vedr. Vitta Lysgaard, Uno-X, herning shipping fra boet efter Vitta Lysgaard
- 05198: Legetøj og bohaver fra 1900-tallet fra Liselotte Gøttsche Damgaard
- 05199: Foto fra Meldgaard i Frølund fra Svend Eriksen
- 05200: Victor Gullevs tegninger af Herning Museum fra Hammerum Antik
- 05201: Souvenir, sukkerskål mrk. "Hilsen fra Herning" fra Inger Bang Nøjbjerg
- 05202: Foto af gården Baggeskær fra Laurids Jensen
- 05203: Notmark Præsteembede fra Jens Lyster
- 05204: Gaver til Herning Museum ved 100-året for åbningen i 1896 fra diverse
- 05206: Legetøj og bohaver fra 1900-tallet fra Kirsten Mortensen
- 05209: Genstande vedr. Herning Museum fra Herning Museum
- 05210: Frigidaire, køleskab fra Jens Jørgen Søgård
- 05273: Sæddækker fra Svend Eriksen
- 05274: Fluesmækker (KLASK – Brugsforeningernes fluesmækker) fra Jørgen Simonsen
- 05277: Dele af den oprindelige seksdagesbane fra 1974 fra MCH

Textilforum

- 05150: Medlemsblad og medlemskort for uldhandlere
- 05151: Bryllupstøj 1922
- 05152: Syerske og tillidsdame 1960-200
- 05153: Skyt Strikvarer
- 05155: Syersker i Midtjylland
- 05156: Frandsen Sportswear
- 05157: N. Stampes Maskinstrikkeri
- 05158: Kaj Krøjgaard
- 05159: Kjoler fra Herning 1960-1990
- 05160: Fane, Herning Bagermesterforening
- 05281: Niels Krøjgaard
- 05283: Tunika med applikationer

Blichermuseet på Herningsholm

- 05278x1: Famillien Hielmcrones adelspatent foræret den 25. maj 2013
- 05278x2: Kjole fra familien Hielmscrone
- 05278x3: Maleri fra familien Hielmscrone

Vester Palsgaard Skovmuseum/Klosterlund Museum

- 04631: Foto i arkivet på Vester Palsgaard uden registrering
- 04632: Samling af udstoppede dyr, nivelleringsapparat mm.
- 04633: Legetøjssamling
- 04634: Dukkeseng
- 04635: Skovfoged uniform, kasketter

Arkæologi

Forundersøgelser og udgravninger

Fund fra flere perioder

HEM 5227 Mosebo IV, Engesvang, Engesvang Sogn: Der udgravedes et ca. 9.700 m² stort areal forud for etablering af arbejdsareal og havn i forbindelse med nedgravning af højspændingskabler på tværs af Bølling Sø. Der var foretaget forundersøgelse i 2012 på sydlige del af det ca. 25.000 m² store areal, hvis nordlige del ikke kunne undersøges, fordi det stod under vand. Ved udgravningen blev der fundet et hus med rester af vægge, antageligt fra vikingetid, et treskibet langhus, som er fra oldtiden, men ikke kan nærmere dateres, samt 64 jernudvindingsanlæg i form af slaggegrubeovne, 25 kogestensgruber, seks mindre fyldskifter med mesolitisk flint og et kulturlag på ca. 17 x 8 m med flint fra maglemosekultur og ertebøllekultur. Der blev desuden opsamlet spredt flint på hele arealet. I enkelte stolpehuller og gruber var der skår fra jernalder og vikingetid. Endvidere blev der registreret gamle dyrkningsspor. Slaggegrubeovnene kan dateres til perioden 200-600 e.Kr. De var gravet indtil 50 cm ned i undergrunden. Næsten alle ovnene havde særdeles velbevarede bundlag med forkullet, organisk materiale, blandt lyngstængler og halmstrå. Der blev udtaget et stort antal prøver, som udgør et meget stort potentiale for naturvidenskabelige analyser. Hjemtagne fund: 681 fundnumre, hvoraf næsten 2/3 er flint og godt 150 er jordprøver og slagger. Feltarbejde: 30.1.-11.3., i alt 594 mandtimer og 107 maskintimer. Udgifter: 426.091,04 kr., betalt af Energinet.dk. Daglig leder: Lone Ritchie Andersen.

HEM 5232 Rønkilde-Christianshede, Bording Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med nedgravningen af 60 kV kabel. Der blev på den ca. 8,5 km lange strækning gravet 35 søgegrøfter, i alt 25.220 m². Der fremkom der meget begrænsede fund. Ved Christianshedevej blev der i et område registreret flintgenstande i mulden. Disse dateres til maglemosekultur og ertebøllekultur. Vest for Sigten mose lidt spredt flintafslag i mulden, dateret til neolitikum. Tæt på gården Rønkilde gravedes to jernudvindingsovne samt lidt spredt bopladsspor. Hjemtagne fund: 129 fundnumre, hovedsageligt flintgenstande. Feltarbejde: 22.5. 27.5., 6.6., 7.6., 10.6.-10.7., 5.8.-7.8., 13.9., i alt 285,5 mandtimer og 159 maskintimer. Udgifter: 355.746,37 kr., betalt af EnergiMidt. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5235 Haderup Sydvest, Haderup Sogn: Forundersøgelse og udgravning i forbindelse med etablering af to regnvandsbassiner i den sydvestlige del af Haderup. Først undersøgte det nordlige bassin, som er beliggende ved Hedevej på et plateau nord for en lille bæk, der mod øst løber ud i Haderup Å. På det ca. 4.400 m² store areal lavedes ni søgegrøfter på i alt 1.070 m². Der fremkom bebyggelsesspor, og efterfølgende udgravedes et felt på 2.663 m². Der undersøgte to langhuse og to mindre bygninger. Husene havde firkantede stolpehuller, som fremtrådte meget tydeligt i den lyse undergrund. Det ene langhus var 18 m langt og indtil 5 m bredt og bestod af to rækker kraftige vægstolper. Der var udskud eller udbygning i vestenden bestående af mindre, runde stolpehuller. Det andet langhus var mindst 13 m langt og 4,5 m bredt. Husets østende var ødelagt en af moderne kloakgrøft. I vestenden var der udskud både mod nord og syd. De to små huse, der er tolket som økonomibygninger, var 5,5 m og 6,0 m lange. Begge havde tre sæt kraftige, firkantede vægstolper. De fire huse repræsenterer to bebyggelsesfaser, som hver har bestået af et beboelseshus og en mindre økonomibygning. Bebyggelsen dateres til tidlig middelalder, ca. 1050-1200 ud fra huskonstruktionerne. Der fremkom ingen daterende genstande. Afsøgning med metaldetektor resulterede ikke i fund. Ved udgravningen registreredes desuden fire kogestensgruber, som var op til 78 cm i diameter og 64 cm dybe. De

indeholdt ikke daterende fund og kan ikke dateres nærmere end bronzealder eller jernalder.

Endelig var der i udgravningsfeltet 17 skyttehuller fra nyere tid.

Ved forundersøgelse 2, som omfattede det sydlige bassin, blev der gravet seks søgegrøfter på tværs af området. Ved undersøgelsen fremkom der en kogestensgrube, som dateres til oldtid samt et lyst sandlag med tre stykker bearbejdet flint, som dateres bredt til stenalder.

Hjemtagne fund: 6 fundnumre. Feltarbejde: 6.5.-8.5., 26.8-28.8., i alt 42 mandtimer og 33 maskintimer (forundersøgelse 1 og 2), samt 3.6.-10.6., i alt 75 mandtimer og 29,5 maskintimer (udgravning). Udgifter: 57.937,54 kr. (forundersøgelse 1 og 2) og 92.370,40 kr. (udgravning), betalt af Herning Vand A/S. Daglig leder: Lone Ritchie Andersen.

HEM 5265 Åbrinken, Vinding Sogn: Forundersøgelse og udgravning i forbindelse byggemodning af 17 parcelhusgrunde i den nordlige del af Sørvad by, i alt ca. 24.000 m². Ved forundersøgelsen blev der gravet i alt 7 søgegrøfter. I områdets sydlige halvdel blev der registreret bopladsspor i form af huse (min. 12 stk.), en mulig jernudvindingsovn, enkelte gruber og kogestensgruber, samt en del spredte stolpehuller, der ligeledes kunne indgå i huse. I den nordvestlige del af arealet blev der i flere områder registreret ardspor. Og endelig blev der mod øst afdækket et nedgravet lerkar. Ved den efterfølgende udgravning, blev der undersøgt min. 31 huse, 14 større og mindre gruber, 15 kogestensgruber, et hegnsforløb samt et større antal løse stolpehuller og fyldskifter. Desuden fremkom tre ringformede anlæg, der tolkedes som rester af tuegrave.

Af de 31 huse, der alle er treskibede langhuse, kan tre dateres til ældre bronzealder, ca. 1.100-1.400 f.Kr., fire til yngre bronzealder/tidlig førromersk jernalder, dvs. tiden lige før 500 f.Kr., og 23 dateres til tidlig førromersk jernalder, ca. 400-300 f.Kr. - Et hegnsforløb i den vestlige del af udgravningen indhegner muligvis et hus, der skal dateres 2. århundrede f.Kr. De fleste huse havde mere eller mindre bevarede vægforløb, mens enkelte udelukkende blev registreret i form af de tagbærende stolpehuller. Husene var bevaret i mellem 4,0-29,7 m's længde og 4,1-8,3 m's bredde. I flere huse fremkom nedgravede lerkar. Tre af disse blev hjemtaget med indhold, for at blive udgravet på museet.

Der blev ved forundersøgelsen afgravet i alt 5.004 m² og ved udgravningerne i alt 12.990 m². Hjemtagne fund: 129 fundnumre. Feltarbejde: 26.8-3.9., i alt 59,5 mandtimer og 38,5 maskintimer (forundersøgelse) samt 10.9.-7.10., 16.10., i alt 419 mandtimer og 134 maskintimer (udgravning). Udgifter: 91.053,08 kr., (forundersøgelse) samt 419.583,88 kr. (udgravning), betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

Jernalder

HEM 4970 Horsensvej 35, Nr. Snede Sogn: Forundersøgelse og udgravning i forbindelse med udvidelse af grusgrav. Ved besigtigelsen af et mindre muldafrømmet areal blev der registreret to brandgrave fra førromersk jernalder. Den ene grav var en urnegrav, hvor blot de nederste 13 cm var bevaret. Den havde en diameter på 27 cm. Urnen hjemtoges til udgravning på museet. Ved udgravningen af urnen fandtes udelukkende brændte knogler. Den anden brandgrav bestod af en 13 cm dyb nedgravning, som havde en diameter på ca. 40 cm. Graven indeholdt ingen urne. Ved udgravningen fremkom foruden de brændte knogler og enkelte lerkarskår, en ca. 20 cm lang jernkniv. Kniven er sendt til konservering på Konserveringscenter Vest, og de brændte knogler vil blive sendt til analyse på Antropologisk Laboratorium. Hjemtagne fund: 9 fundnumre. Feltarbejde: 28.11.-29.11., i alt 9 mandtimer. Udgifter: Sagen er endnu ikke afregnet, men udgifterne betales af Nr. Snede Container. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5182 Vesterholmvej I, Tjørring Sogn: Udgravning af vejtrace vest for Tjørring Hovedgade. Det er en fortsættelse af undersøgelse fra 2012, hvor der blandt andet udgravedes fire huse og to brandgrave. Det største af husene var fra ældre romersk jernalder. I 2013

afgravedes yderligere et felt på 2.931 m². Her var der blandt andet rester af to huse, ni kogestensgruber og en del spredte stolpehuller og gruber. Ud mod Tjørring Hovedgade fremkom et hus fra førromersk jernalder samt en grube med en del lerkarskår. Hjemtagne fund: 7 fundnumre. Feltarbejde: 4.2.-12.2., i alt 50 mandtimer og 37 maskintimer. Udgifter: 70.752,86 kr., betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5183 Vesterholmvej II, Tjørring Sogn: Udgravning af aktivitetsområde på vejtrace øst for Herningsholm Å. Der udgravedes to felter i hele vejtraceets bredde. De var adskilt af en mindre strækning, hvor der ikke fremkom fund ved forundersøgelsen i 2012 (HEM 5131). Der afgravedes i alt 5.546 m². Der blev undersøgt 11 kogestensgruber, hvoraf de største var ca. 100 cm i diameter, to slaggegrubeovne af en type, som bruges i perioden ca. 200-600 e.Kr., samt to brandgrave, der kun var 7 og 8 cm dybe og indeholdt små brændte knogler og trækul. Endvidere var der 20 flade gruber, som indeholdt sort, trækulsholdig fyld, spredte stolpehuller og store områder med ardspor. Hjemtagne fund: 7 fundnumre. Feltarbejde: 18.1.-1.2., 19.2.-20.2., 28.2. og 4.3.-5.3., i alt 104 mandtimer og 67 maskintimer. Udgifter: 125.327,76 kr., betalt af Herning Kommune, der yderligere har betalt en del af maskinudgifterne (8.000,00 kr.). Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5239 Remmevej 33, Ikast, Ikast Sogn: Udgravning af dele af hulbælte på et areal, hvor Ikast Golfklub skulle etablere fire små søer. Ved byherrens afgravning af den nordlige sø fremkom der mange små huller. Der udgravedes et godt 400 m² stort felt, hvor hulbæltet registreredes i ca. 30 m's længde. Hulbæltet var ca. 3,3 m bredt og bestod af huller i seks-syv rækker. De fleste af hullerne var 30-40 cm i diameter, og dybden var mellem 16 og 34 cm under afgravningsfladen. Hulbæltet gik i retningen nordøst-sydvest. Museet lavede for egen regning en søgegrøft mod nordøst og fire søgegrøfter mod sydvest, således at hulbæltet i alt registreredes over en 192 m lang strækning. Museet besøgte afgravningen af de øvrige søer, hvor der intet blev fundet. I alt blev 3.606 m² afgravet eller besøgt. Hjemtagne fund: 10 fundnumre (jordprøver). Feltarbejde: 25.6.-26.6., i alt 29 mandtimer og 5 maskintimer. Udgifter: 16.185,34 kr., betalt af Ikast-Brande Kommune, som endvidere har betalt gravemaskine i 3 timer (2.439,00 kr.) samt 7.867,13 kr., betalt af Museum Midtjylland. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5243 Bassumgård II, Snebjerg Sogn: Ved forundersøgelse på ledningstraceet Ålykkevej-Gødstrup (se HEM 5234 nedenfor) fremkom en grube, der var 120 cm lang, 30 cm bred og 10 cm dyb og indeholdt ildskørnede sten. Der var ingen daterende fund. Gruben tolkes som en såkaldt hørheglingsgrube fra sen jernalder eller vikingetid. Der afgravedes et felt på ca. 190 m². Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5262 Falckgrunden, Herning Sogn: Forundersøgelse forud for opførelse af boliger på et 4.400 m² stort areal. Der blev i alt gravet 8 søgegrøfter/felter på samlet 472 m². Det var kun meget afgrænsede områder, som ikke var forstyrret af moderne nedgravninger. I den østlige del af området fandtes en koncentration af stolpehuller og to kogestensgruber. Stolpehullerne tolkedes som den østligste ende af et øst-vest orienteret langhus, som var ca. 5,2 m bredt (meget ødelagt).

Anlægssporene antages at være samtidige med, og en del af bebyggelsen fra 3-5 århundrede e.Kr

Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 29.6., 1.8., 5.8.-8.8., i alt 22 mandtimer og 6 maskintimer. Udgifter: 14.716,68 kr., betalt af KPC Herning. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

Oldtid uden nærmere datering

HEM 4883 Engholm Søpark, Herning Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med udstykning af et 5.125 m² stort område. Der blev gravet tre søgegrøfter, i alt 1339 m², hvori der fremkom enkelte anlægsspor i form af en nedgravning, en kogestensgrube samt spredte trækulspletter. Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 30.9.-2.10., i alt 15 mandtimer og 9,5 maskintimer. Udgifter: 19.279,43 kr., betalt af Engholm Søpark A/S. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

HEM 5130 150 kV kabeltracé Bjørnholt-Herning: Energinet.dk skal nedgrave et 150 kV kabel på strækningen mellem Bjørnholt og Herning. I Museum Midtjyllands arbejdsområde betyder det, at en 36,82 km lang strækning mellem Bølling Sø i øst og den vestlige del af Herning by i vest skal forundersøges, inden elkablet kan lægges i jorden. Det arkæologiske arbejde påbegyndtes i oktober 2013, og i løbet af efterår/vinter 2013 gennemførtes forundersøgelsens del 1-3. I denne periode gravedes i alt 80 søgegrøfter, hvori der lavedes enkelte udvidelser, i alt 55.620 m². Ved Gården Munklund sydvest for Ikast fremkom enkelte stolpehuller og en kogestensgrube. På strækningen Lovsangsdal mellem Ikast og Bording til jernbanen ved Krattet sydvest for Engesvang blev registreret fire kogestensgruber og et par stolpehuller, som nok var af nyere karakter. Mellem N. O. Hansens Vej, syd for HI-Park og Fastrupvej, syd for Hammerum, blev der registreret tre stolpehuller og otte kogestensgruber. Alle anlæg blev udgravet, og der skal ikke foretages yderligere udgravning på disse strækninger.

Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 21.10.-31.10., i alt 235 mandtimer og 136 maskintimer (forundersøgelse del 1), 1.11-29.11., i alt 318 mandtimer og 263,5 maskintimer (forundersøgelse del 2) samt 2.12-20.12., i alt 222,5 mandtimer og 114,5 maskintimer (forundersøgelse del 3). Udgifter: 281.654,03 kr. (forundersøgelse del 1) 468.216,03 kr. (forundersøgelse del 2) og 256.642,41 kr. (forundersøgelse del 3), betalt af energinet.dk, Fredericia. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5131 Vesterholmvejs Forlængelse, Snebjerg Sogn: I området øst for Gødstrupvej lavedes mindre forundersøgelse på et areal, hvor der indtil da havde været hestefenne. Der blev gravet to søgegrøfter og et mindre felt, i alt 436 m². Der fremkom en kogestensgrube uden daterende fund. I området vest for Gødstrupvej nord for Snebjerg ved en nu nedlagt ejendom, i alt 2600 m², blev der gravet fem søgegrøfter. I alt blev der undersøgt 497 m². Området var meget forstyrret, og der fandtes intet af arkæologisk interesse.

Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 11.2.-12.2., 14.10.-16.10., i alt 50 mandtimer og 18,5 maskintimer. Udgifter: 49.017,75 kr., betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5138 Kassø-Tjele Højspændingsforbindelse: I 2012 startede det arkæologiske arbejde i forbindelse med ændring af højspændingsforbindelsen Kassø-Tjele, som går nord-syd gennem Ikast-Brande Kommune på en ca. 34,5 km lang strækning. I 2013 har museet gennemført 2. del af den arkæologiske analyse, forundersøgelserne 3 og 4 samt en mindre del af forundersøgelse 1.

Den arkæologiske analyse omfattede gennemgang af luftfotos og diverse kort m.v., rekognoscering på hele strækningen og udarbejdelse af rapport.

Forundersøgelse 1 omfattede den østlige del af det lavtliggende engområde ved søkanten, hvor der blev anlagt to søgegrøfter. Efterfølgende blev bygherres afgravning af den vestligste del af engområdet løbende fulgt. Der fremkom ingen fund.

Forundersøgelse 3 foretoges på en godt 2 km lang strækning ved Engesvang – fra sydsiden af Bølling Sø og sydpå til kabelovergangsstation ved Viborgvej. På denne strækning skal kablerne nedgraves. Der lavedes søgegrøfter i februar-marts på områder uden skov og i maj i skovarealer efter fældning og rodfresning. Endvidere besøgtedes i juni udvalgte strækninger, der var

afgravet i forbindelse med anlægsarbejdet. Der blev lavet 41 søgegrøfter med enkelte udvidelser. I alt afgravedes 17.126 m². På den nordlige del af strækningen fremkom et muligt stolpehul, et minde fyldskifte og en tvivlsom koge-grube.

Forundersøgelse 4 omfatter de 99 mastepositioner på den 32,5 km lange strækning, startende ved mast 302 i Sønder Askær syd for Brande (på grænsen til Vejle Kommune) og sluttende i nord med mast 400 ved kabelovergangsstationen ved Viborgvej ca. 2 km syd for Bølling Sø. Der blev lavet 89 felter ved 78 forskellige master, hvor der afgravedes i alt 4001 m². Mastepladserne var normalt på ca. 6 x 6 m, men tre master skulle have pladefundament, hvor arealet var 20 x 17 m. Der fremkom anlægsspor ved tre master. Stolpehuller ved masterne 356 og 357 er overført til sagen HEM 5240

Store Nørlundgård, Ejstrup Sogn. Det sidste fund var ved mast 388, hvor der kun var et fyldskifte på 120 x 30 cm med lidt trækul, men uden daterende fund. Der udvidedes til et felt på 59 m², men det resulterede ikke i yderligere fund.

Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 26.2.-6.3., i alt 28 mandtimer (arkæologisk analyse), 2.5-3.5., 27.8.-28.8., 2.9.-3.9., 5.9., 11.9., 3.10., i alt 32 mandtimer og 18 maskintimer (forundersøgelse 1),

28.1., 20.2.-11.3., 21.5.-28.5., 6.6. og 28.6., i alt 132 mandtimer og 175,5 maskintimer (forundersøgelse 3) samt 8.4.-18.4. og 3.5.-8.5., 12.12.-13.12., 17.12.-18.12., i alt 169 mandtimer og 91,5 maskintimer (forundersøgelse 4). Udgifter: 40.588,40 kr. (arkæologisk analyse), 41.385,05 kr. (forundersøgelse 1) 268.501,16 kr. (forundersøgelse 3) og 206.687,34 kr. (forundersøgelse 4), betalt af energinet.dk, Fredericia. Daglige ledere: Martin Winther Olesen (arkæologisk analyse og forundersøgelse 4), Lone Ritchie Andersen (forundersøgelse 1) og Vibeke Juul Pedersen (forundersøgelse 3).

HEM 5234 Ålykkevej-Gødstrup, Herning Sogn og Snejbjerg Sogn: Forundersøgelse på et ca. 2,1 km langt ledningstrace fra Ålykkevej i Herning til det nye sygehus i Gødstrup. Traceet gik langs med Storå og Tyvkær Bæk og derefter mod nordvest langs med jernbanen Herning-Holstebro. Den vestligste del af traceet gik i det allerede undersøgte område langs med Vesterholmvejs forlængelse.

Traceet var 12-16 m bredt. Museet lavede 34 søgegrøfter, og der udvidedes ved alle fund. Der blev i alt afgravet 7.202 m². Der fremkom anlægsspor fire steder i form af koge-gruber, stolpehuller og gruber, som indgår i sagerne: HEM 5241 Ørskovgård, HEM 5242 Bassumgård I og HEM 5243 Bassumgård II, alle Snejbjerg Sogn, samt HEM 5244 Gudenåvej, Herning Sogn. Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 30.4., 4.5., 13.5.-17.5., 23.5. og 28.5.-3.6., i alt 73 mandtimer og 60 maskintimer. Udgifter: 129.518,98 kr., betalt af EnergiMidt A/S. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

HEM 5238 Kokhøj-Rughøj, Ikast Sogn: Forundersøgelse på et ca. 45.400 m² stort areal, som udgør 1. etape af parcelhusudstyknin g på den nordøstlige del af Ikast Golfbane. Der blev udlagt i alt 35 søgegrøfter. På grund af enkelte anlægsspor blev der foretaget udvidelser, og der afgravedes større felter i forbindelse med såkaldte dybe anlæg. I alt afgravedes 8.239 m². Der fremkom tre stolpehuller, to koge-gruber og fire dybe anlæg, der havde trækulslag og var mellem 1,7 m og 2,0 m dybe, regnet fra afgravningsfladen. Der fandtes et kværnfragment og et lille skår, men der var ingen daterende fund. Sagen afsluttedes ved forundersøgelsen. Hjemtagne fund: 15 fundnumre, som især omfatter jordprøver og trækul fra de dybe anlæg. Feltarbejde: 10.6.-25.6., i alt 118 mandtimer og 75 maskintimer. Udgifter: 84.641,13 kr., betalt af Lille Remme A/S, som også har betalt gravemaskine (60.975,00 kr.). Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5240 Store Nørlundgård, Ejstrup Sogn: Der fremkom enkelte stolpehuller ved forunder-søgelse på to mastepositioner på den ændrede højspændingsledning Kassø-Tjele (jf. ovenfor HEM 3138). Der registreredes fem stolpehuller ved mast 356 og fire stolpehuller ved mast 357. Hullerne var mellem 12 og 24 cm i diameter og mellem 9 og 22 cm dybe. De indeholdt lidt trækul, men ingen daterende fund. Ud fra fylden er de fra oldtiden, snarest jernalderen. Ved de to master blev der afgravet felter på henholdsvis 71 m² og 65 m². Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5241 Ørskovgård, Snejbjerg: Ved forundersøgelse på ledningstraceet Ålykkevej-Gødstrup (se HEM 5234 ovenfor) fremkom tre kogegruber, der var 50-66 cm i diameter og 20-35 cm dybe og kan dateres til bronzealder eller jernalder. Desuden fandtes en grube, der var 115 cm i diameter og 80 cm dyb. Den var uden fund, men er antageligt fra oldtiden. Der afgravedes i alt et felt på ca. 22 x 8 m. Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5242 Bassumgård I, Snejbjerg Sogn: Ved forundersøgelse på ledningstraceet Ålykkevej-Gødstrup (se HEM 5234 ovenfor) fremkom anlægsspor i to områder med ca. 180 m imellem. I det ene område var der to kogegruber, som var 60 og 65 cm i diameter og 20 og 25 cm dybe, samt et fyldskifte, som kan være bunden af en kogegrube. I det andet område var der to kogegruber, som var 47 og 90 cm i diameter og 10 og 20 cm dybe, samt tre stolpehuller. Kogegruberne kan dateres til bronzealder eller jernalder. Der afgravedes felter på henholdsvis ca. 180 m² og 370 m². Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5244 Gudenåvej, Herning Sogn: Ved forundersøgelse på ledningstraceet Ålykkevej-Gødstrup (se HEM 5234 ovenfor) fremkom syv kogegruber og et stolpehul i et felt på ca. 360 m². Kogegruberne var 28-68 cm i diameter og 6-12 cm dybe og kan dateres til bronzealder eller jernalder. Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5245 Arvad 1k, Brande Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med opførelse af biogasanlæg, i alt 41.000 m². Der blev gravet 21 søgegrøfter samt et par mindre udvidelser, i alt 8.574 m². Der registreredes fem mulige stolpehuller, hvoraf der i et fandtes et flintafslag. I muldjorden ved en af udvidelserne blev der fundet to blokke: En enpolet uregelmæssig blok, samt et overløbsfragment af en enpolet ensidet mikroflækkeblok. Hjemtagne fund: 3 fundnumre - 3 stykker flint. Feltarbejde: 31.7., 5.8.-16.8., i alt 63,5 mandtimer og 69 maskintimer. Udgifter: 118.431,28 kr., betalt af Biogas Danmark. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5246 Cykesliti Sørvad-Vildbjerg: Forundersøgelse i forbindelse med anlæggelse af cykelsti på en i alt 4,2 km lang strækning. Selve afgravningen blev fulgt som en overvågning på hele det stykket. Det afgravede trace var cirka 3 m bredt. Dertil kom to større flader på begge sider af Videbækvej hvor der skulle anlægges en tunnel. I alt har besøgtgedes ca. 13.400 m². Der blev kun fundet et enkelt anlæg, som indgår i sagen HEM 5267 Lille Hedegård, Vinding Sogn. Ingen hjemtagne fund. Feltarbejde: 24.6.-28.6, 1.7., 30.7., 16.8., 20.8., 23.8., 4.9., 6.9., i alt 37 mandtimer. Udgifter: 29.452,06 kr., betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

HEM 5267 Lille Hedegård, Vinding Sogn: Ved forundersøgelsen på cykelstien Sørvad-Vildbjerg (se HEM 5246 ovenfor) fremkom en enkelt kogestensgrube. Den havde en diameter på 57 cm og en dybde på 14 cm, og skal dateres til bronzealder eller jernalder.

Middelalder og Nyere tid

HEM 5176 Vøvsvær Grøft, Sønder Askær, Brande Sogn: Dokumentation af optagning af stenkiste over et mindre vandløb, Vøvsvær Grøft, som krydser Vejlevej i Sønder Askær syd for Brande. Stenkisten skulle fjernes og erstattes af rør. Stenkisten blev dokumenteret i sin fulde udstrækning. Den var 10,8 m lang. Der var 26 dæksten, som havde længder på 95-180 cm. Standstenene var ca. 45 cm høje og stod i to rækker, som dannede en ca. 95 cm bred åbning til vandgennemløb. Der blev ikke hjemtaget fund. Feltarbejde: 28.5.-29.5., i alt 16 mandtimer og 5,5 maskintimer. Udgifter: 14.817,29 kr., betalt af Ikast-Brande Kommune, som tillige har betalt gravemaskine (4.400,00 kr.). Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5222 Bassumgårde, Snebjerg Sogn: Udgravning ved for Bassumgårdvej på Vesterholmvejs Forlængelse. Der blev foretaget forundersøgelse i 2012 (HEM 5131). Der var anlægspor omkring en markant højning, som især strakte sig mod syd uden for det udgravede område. Højningen var mod nord afgrænset af en flad grøft. I toppen af grøften fandtes lerkarskår fra tidlig middelalder og en ornamentet tenvægt af bly. På højningen var der stolpehuller og grøfter, og her har antageligt været placeret en gård fra tidlig middelalder til ind i renæssancen. I en grube fandtes et øksehoved af jern, som ligeledes er fra tidlig middelalder. I en brønd fremkom rester af et træhjul, som endnu ikke er dateret. Der afgravedes i alt 4.177 m², fordelt på felter vest og øst for Bassumgårdsvej. Selve vejen skal undersøges senere, når den bliver nedlagt. Hjemtagne fund: 35 fundnumre. Feltarbejde: 9.1.-18.1., i alt 114 mandtimer og 56 maskintimer. Udgifter: 122.817,31 kr., betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5224 Præstevænget, Sdr. Felding, Sdr. Felding Sogn: Forundersøgelse på et ca. 19.000 m² stort udstykningsområde på et næs, der mod syd afgrænses af Skjern Å og mod nord og vest af mindre vandløb. Ved forundersøgelsen blev der gravet 17 søgegrøfter med små udvidelser. Der afgravedes i alt 3.506 m². Der fremkom blandt andet rester af 5-6 huse, gruber, talrige stolpehuller samt et 3 m bredt grøfteanlæg og opfyldslag. I lagene var blandt andet mange skår af kakkelpotter og jydepotter. Fund og anlæg er fra sen middelalder og renæssance (antageligt ca. 1300-1700).

Ved den efterfølgende udgravning blev der undersøgt otte huse samt et hegnsforløb fra middelalderen. To af husene fremstod som midtsulehuse og fem som rammehuse med udskud. En enkelt bygning tolkes som en treskibet økonomibygning. Husenes længde varierede mellem 9,2 og 23,3 m, mens bredden lå mellem 3,0 og 10,3 m. Over hele arealet kunne der også registreres spor af 1800'tallets system af engvandingskanaler ved Skjern Å. I alt blev der indmålt 11 engvandingskanaler, 17 render/grøfter samt 21 gruber eller fyldskifter. Desuden fandtes et større grube/sandgravs område fra renæssancen indeholdende kakkelpotter.

Derudover blev der registreret 532 stolpehuller samt en sten.

Området er beliggende på den gamle præstegårds jord på et markant næs, som mod nord, vest og syd er omgivet af vådområder og vandløb, og som udgør den nordlige del af den brede dal ved Skjern Å. Nord for området har den gamle bebyggelse Overby været placeret og øst for bebyggelsen Nederby.

Der blev ved forundersøgelsen afgravet i alt 3.506 m² og ved udgravningerne i alt 3.600 m². Hjemtagne fund: 19 fundnumre. Feltarbejde: 11.3.-18.3., i alt 54 mandtimer og 38 maskintimer (forundersøgelse) samt 16.-26.8., i alt 88,5 mandtimer og 40,5 maskintimer (udgravning). Udgifter: 69.226,86 kr., (forundersøgelse) samt 95.836,32 kr. (udgravning), betalt af Herning Kommune. Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

Forundersøgelser på private skovrejsninger

2013: Museet modtog i 2013 i alt 13 skovrejsningssager. Der var planlagt dybde- eller reolpløjning på 10 lokaliteter, mens de sidste tre er ansøgt med skånsom jordbearbejdning i alt 124,75 Ha. Det samlede areal, hvor der er planlagt dybde- eller reolpløjning er 83,53 Ha. Der er foretaget arkivalisk kontrol på alle sager uden, at der er fundet grund til indsigelser i de tilfælde, hvor der ikke skulle dybdepløjnes. Den 30. oktober 2013 og 5. november er de sager, hvor dybdepløjning ønskes blevet besigtiget og rekognosceret. Ved den lejlighed kunne fire sager afsluttes (Søbylund i Herning Kommune og Guldforhoved 8, Hastrupvej 7 og Enghavevej 47 i Ikast-Brande Kommune). En af sagerne er desuden blevet udskudt til 2014, da arealet er bortforpagtet (HEM 5254 Ii Bjørnskov By, Nr. Snede Sogn). Der blev lavet forundersøgelse på følgende fem lokaliteter:

HEM 5248 Halkjærvej 26, Ørnhøj, Nørre Omme Sogn: Forundersøgelsen på et 2,85 Ha stort areal. Der blev gravet fem søgegrøfter, i alt 955 m². Søgegrøfterne blev udlagt efter de topografiske forhold. Der blev ikke gjort nogen form for fund i forbindelse med undersøgelsen. Feltarbejde: 22.11.

HEM 5249 Bredvigvej 11, Hodsager Sogn: Forundersøgelse på et 3,81 Ha stort område. Der blev gravet fire søgegrøfter på i alt 1.439 m². Søgegrøfterne udlagdes på udvalgte steder, hvor det kunne forventes at påtræffe evt. bebyggelsesspor. Der fremkom dog intet af kulturhistorisk interesse ved forundersøgelsen. Feltarbejde: 21.11.

HEM 5251 Hesselvig Enggård, Sdr. Felding, Skarrild Sogn: Forundersøgelsen et 5,26 Ha stort område. Der blev gravet otte søgegrøfter, i alt 2.533 m². Søgegrøfterne var hovedsageligt udlagt på den vestlige del af området, da dette topografisk set var mest interessant. Der blev ikke gjort fund af nogen art. Feltarbejde: 28.11.-29.11.

HEM 5253 Vormstrupvej 21, Haderup, Haderup Sogn: Forundersøgelse på et 11,34 Ha stort areal. Der blev kun foretaget egentlig forundersøgelse to af tre områder, område 1 og 2. Der blev gravet 17 søgegrøfter, i alt 4.400 m². Søgegrøfterne blev udlagt på topografisk interessante steder. På område 1 fremkom enkelte mulige stolpehuller, men selv efter udvidelse omkring disse kunne der ikke udledes nogen egentlig strukturer. På område 2 fremkom der intet af arkæologisk interesse. Det tredje område vurderes umiddelbart ikke til at være arkæologisk interessant. Feltarbejde: 26.11.-28.11.

HEM 5258 Hygildvej 3, Ejstrupholm, Ejstrup Sogn: Forundersøgelse af et 22,92 Ha stort område. Der blev i alt gravet 23 søgegrøfter, i alt 5.600 m². Der fremkom intet af arkæologisk interesse ved forundersøgelsen. Feltarbejde: 2.12.-3.12.

Ved de fem forundersøgelser blev der i alt gravet 14.927 m². Feltarbejde: 21.11., 22.11., 26.11.-28.11., 28.11.-29.11., 2.12.-3.12., i alt 116 mandtimer og 73 maskintimer. Udgifter: 128.339,49 kr., betalt af Kulturstyrelsen. Daglig leder: Martin Winther Olesen (arkivalisk kontrol, besigtigelser og rekognoscering), Vibeke Juul Pedersen (besigtigelser og rekognoscering), Jonas Helt (forundersøgelse).

Forundersøgelser uden fund

HEM 4740 Brande Omfartsvej II, Brande Sogn: Museet fulgte nedgravning af overløbsrør ned til Skjern Å i forbindelse med motorvejsbyggeriet. Der fremkom intet. Feltarbejde: 5.3.-

6.3., i alt 6 mandtimer. Udgifter: 5.120,04 kr., betalt af Vejdirektoratet. Undersøgt af Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 4878 HI-Park SV, Gjellerup Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med kloakering i den sydvestlige del af HI-Park, i alt 9.300 m². Museet fulgte anlægsarbejdet efterhånden som der blev afgravet muld på arealet og større flader blev afdækket. Det smalle trace langs selve Logistikvej, se kort, blev undersøgt da vejen blev etableret. Der fremkom ingen anlæg og undersøgelsen blev afsluttet ved forundersøgelsen. I alt besigtigedes 3.458 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 13.8., 16.8., 21.8., 2.9., 3.9., 26.9., 3.10., 8.10., 1.11., 4.11., i alt 15,5 mandtimer. Udgifter 10.063,05 kr., betalt af Herning Vand A/S. Daglige ledere: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 4879 Kløvervej, Herning Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med anlæg af regnvandsbassin, i alt 32.000 m². Der blev gravet 16 søgegrøfter hen over arealet, i alt 6.312 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 3.9.-10.9., i alt 47 mandtimer og 37,5 maskintimer. Udgifter 72.011,01 kr., betalt af Herning Kommune. Daglige ledere: Martin Winther Olesen.

HEM 4949 Byggesager, Herning Kommune 2013:

B 10 Nybro Møllevej 9, Ørre Sogn: Støjvold. Museet besigtigede arealet efter afgravningen. Ingen fund. Dato: 24.6., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.158,96 kr., betalt af Herning Museum. Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 4950 Byggesager, Ikast-Brande Kommune 2013:

B 53 Brandevej 18, Ikast Sogn: Besigtiget af afdozet areal på 3.464 m² i forbindelse med opførelse af minkhal. Ingen fund. Dato: 8.1., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.048,7 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 54 Skærlund Skolevej 23, Brande Sogn: Jordvarme. Besigtigelse af en 140 m lang og 0,5 m bred grøft. Ingen Fund. Dato. 8.1., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.225,94 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 55 Guldforhovedvej 42, Bording Sogn Ingen Fund. Bygning af tre nye stalde. To muldafrømmede flader på i alt 700 m² besigtigedes. Dato. 8.3., i alt 1 mandtime. Udgifter: 638,18 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 56 FASTERHOLTVEJ 43, EJRSTRUP SOGN: Bygning af maskinhus. Et muldafrømmet areal på i alt 400 m² besigtigedes. Ingen Fund. Dato. 15.4., i alt 1 mandtime. Udgifter: 648,88 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 57 KRATTET 7, ENGESVANG SOGN: Jordvarme. Besigtigelse af to afgravede ledningsgrøfter, i alt 155 m². Ingen fund. Dato: 25.4., 30.4., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.141,9 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 58 THIT JENSSENS VEJ 75A, IKAST SOGN: Opførelse af parcelhus. Det muldafrømmede areal besigtigedes, i alt 125 m². Ingen Fund. Dato. 4.6., i alt 1 mandtime. Udgifter: 576,3 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 59 FÆLLESVEJ 9, NR. SNED SOGN: Opførelse af produktionshal. Besigtigelse af et muldafrømmet areal på i alt 655 m². Ingen fund. Dato: 6.5.-7.5., i alt 3,5 mandtimer. Udgifter: 2.275,28 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 60 MARKEDSPLADSEN 7, BRANDE SOGN: Opførelse af Spraytørringsbygning. Museet besigtigede de muldafrømmede arealer, i alt 1.500 m². Ingen fund. Dato: 14.3., 10.4., i alt 4,5 mandtimer. Udgifter: 2.521,53 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 61 JULSGÅRDVEJ 4, BRANDE SOGN: Bygning af kontor, samlehal mm. Et muldafrømmet areal på i alt 313 m² besigtigedes. Ingen fund. Dato: 10.6., i alt 1,5 mandtime. Udgifter: 938,56 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 62 Frisbækvej 14, Nr. Snede Sogn: Jordvarmeanlæg. Fire afgravede ledningsgrøfter besigtigedes, i alt 324 m². Ingen fund. Dato: 12.6., i alt 1,5 mandtime. Udgifter: 950,02 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 63 Skelhøjevej 9, Ikast Sogn: Jordvarmeanlæg. Besigtigelse af to afgravede ledningsgrøfter, ca. 80 m lang og 0,5 m brede. Ingen fund. Dato: 28.6., i alt 1 mandtime. Udgifter: 612,97 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 64 Guldforhovedvej 24, Bording Sogn: Opførelse af to staldbygninger. Besigtigelse af to muldafrømmede arealer, i alt ca. 2.000 m². Ingen fund. Dato: 22.5., 27.6., i alt 1,5 mandtime. Udgifter: 875,53 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 65 Gribstrupvej 7, Klovborg Sogn: Bygning af hundehus. Besigtigelse af afgravet areal, i alt 115 m². Ingen fund. Dato: 13.6., i alt 1 mandtime. Udgifter: 620,61 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 66 Givevej 47, Ejstrup Sogn: Jordvarme. Besigtigelse af en ca. 1 m bred og 105 m lang ledningsgrøft. Ingen fund. Dato: 5.7., i alt 1,5 mandtime. Udgifter: 993,57 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 67 Thorlundvej 16, 7361 Ejstrupholm: Skovrejsning. Museet besigtigede et ca. 0,8 Ha stort areal forud for dybdepløjning. Lodsejer fravalgte siden dybdepløjning. Ingen fund. Dato: 12.4., i alt 1,5 mandtimer. Udgifter: 980,54 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 68 Restaureringsprojekt Holtum Å ved Ejstrupholm Dambrug og Hygildvej, Ejstrup Sogn: Fjernelse af stemmeværk og etablering af gydebanks. Museet fulgte optagningen af stemmeværket ved Ejstrupholm Dambrug, og besigtigede området for fjernelsen af spærringen ved Hygildvej. Ingen fund. Dato: 27.9., i alt 4 mandtimer. Udgifter 2.131,0 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 69 Finsensvej 1, Ikast Sogn: Nyt domicil. Et afgravet areal på ca. 1.400 m² besigtigedes. Ingen fund. Dato: 10.10., i alt 1,5 mandtimer. Udgifter 820,14 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 70 Nørre Askærvej 24, Brande Sogn: Husstandsvindmølle. Museet besigtigede et 5x5 m stort, muldafrømmet areal. Ingen fund. Dato: 22.10., i alt 1 mandtime. Udgifter 712,29 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 71 Gl. Skolevej 27, Klovborg Sogn: Jordvarmeanlæg. Museet besigtigede en ca. 15 m lang og 2 m bred grøft. Ingen fund. Dato: 29.10., i alt 1,5 mandtimer. Udgifter 1.076,08 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 72 Kejlstrup 4, Nr. Snede Sogn: Nedsivningsanlæg. Museet besigtigede en ca. 100 m lang og 0,5 m bred ledningsgrøft. Ingen fund. Dato: 6.11., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.218,3 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 73 Traktortræk Arena Arvad Møllevej 24, Brande Sogn: Tractorpulling-arena. Museet besigtigede to muldafrømmede arealer, i alt ca. 2.200 m². Ingen fund. Dato: 18.11., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.141,9 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 74 Sdr. Askærvej 8, Brande Sogn: Jordvarmeanlæg. Museet besigtigede to afgravede ledningsgrøfter, 1,2 m brede og hhv. 90 og 80 m lange. Desuden gravedes et 30x50 cm stort prøvehul, i alt ca. 190 m². Ingen fund. Dato: 22.7., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 1.269,52 kr., betalt af museet. Undersøgt af Hans Rostholm.

B 76 Fløvej 8, Brande Sogn: Opsætning af to målemaster. Museet besigtigede to afgravede arealer på ca. 8x8 m, i alt ca. 130 m². Ingen fund. Dato: 22.10., i alt 2 mandtimer. Udgifter: 950,9 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

B 78 Fabriksvej 2, Brande Sogn: Diagnostic Center. Museet besigtigede to afgravede felter, i alt 525 m². Ingen fund. Dato: 19.12., i alt 2,5 mandtimer. Udgifter 1.387,27 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5112 Tradsborg III, Brande Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med terrænregulering af på et i alt 4.500 m² stort areal. Der blev gravet fem søgegrøfter hen over arealet, i alt 314 m².

Der fremkom intet. Feltarbejde: 6.11., i alt 7 mandtimer. Udgifter: 4.266,69 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen og Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5140 Trehøjevejs udvidelse, Timring Sogn: Forundersøgelse del 1 i forbindelse med udvidelse af Trehøjevej og forlægning af Løgagervej til forskudt vejkryds. Undersøgelserne foregik lidt vest for Trehøje på vestlige del af den 6,5 m lange strækning. Fem steder fulgte museet bygherrens afgravning, og syv steder lavede museet søgegrøfter, blandt andet på flere tydelige højninger. Forundersøgelse del 2 på den østlige del af strækningen. Samlet blev der her undersøgt gravet 16 søgegrøfter, i alt 16.010 m². Der fremkom ingen skjulte fortidsminder. Der fremkom intet. Feltarbejde: 21.11. (2012), 17.1.-24.1., 30.1. og 11.2.-13.2., 13.8., 24.9.-27.9., 7.10., 11.10., 16.10., 31.10., 28.11. i alt 72,5 mandtimer og 10 maskintimer. Udgifter: 68.007,45 kr., betalt af Herning Kommune. Daglige ledere: Vibeke Juul Pedersen og Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5172 Sørvad Øst, Vinding Sogn: Sidste del af forundersøgelse, som begyndte i 2012. Museet fulgte afgravningen af det sydlige regnvandsbassin, i alt 1.760 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 1.2., i alt 5 mandtimer. Udgifter: 4.597,45 kr., betalt af Herning Vand A/S. Undersøgt af Martin Winther Olesen.

HEM 5173 Holing Sø Vest, Tjørring Sogn: Der er i flere omgange lavet forundersøgelse på et 138.000 m² stort areal, hvor Herning Kommune foretager sandgravning og etablerer den vestlige del af Holing Sø. Først lavedes søgegrøfter nord og syd for de eksisterende boldbaner. Senere undersøgte de nedlagte boldbaner og flere tilkørselsveje. Der blev i alt lavet 56 søgegrøfter på tilsammen 19.861 m². Desuden besigtigedes arealer på 11.875 m², som var afgravet med dozer. Der fremkom intet ved forundersøgelsen. Feltarbejde: 12.12.-20.12. (2012), 7.1.-8.1., 11.4.-22.4., 6.5.-15.5., 22.5. og 9.7., i alt 146 mandtimer og 109,5 maskintimer. Udgifter: 241.039,97 kr., betalt af Herning Kommune. Daglige ledere: Vibeke Juul Pedersen og Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5178 Abildå Vindpark, Timring Sogn: Forundersøgelse på mølleplads og adgangsvej til den sidste af fire store vindmøller. I alt afgravedes 804 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 22.5., i alt 2,5 mandtimer og 1 maskintime. Udgifter: 2.472,74 kr., betalt af Wind Estate A/S, Randers, der desuden har betalt gravemaskine (800,00 kr.). Daglig leder: Søren Timm Meltvedt Christensen.

HEM 5229 Grarupvej 3, Brande, Brande Sogn: Forundersøgelse forud for anlæg af minkhaller på et ca. 15.000 m² stort areal. Der lavedes tre søgegrøfter på i alt 3.282 m². Desuden besigtigedes Muldafrømmede arealer på i alt godt 9.000 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 24.1. og 7.2.-26.2., i alt 19 mandtimer og 13 maskintimer. Udgifter: 16.721,98 kr., betalt af Bukholt Mink ApS, som tillige har betalt gravemaskine (10.400,00 kr.). Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5230 Thyregodvej 88, Ejstrupholm, Ejstrup Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med bygning af hal, adgangsvej og sandgravning. Museet besigtigede arealerne, efterhånden som de blev afgravet af bygherren, i alt 9.629 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 4.3.-7.3., i alt 8 mandtimer. Udgifter: 7.559,56 kr., betalt af Axel Månsson, Brande. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5237 Krusbjerg, Sunds Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med anlæg af fem store vind-møller ved Krusbjergvej på arealer på i alt 30.000 m². På møllepladser og tilkørselsveje gravedes 33 søgegrøfter på i alt 3.920 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 22.4.-2.5., i alt 52

mandtimer og 44 maskintimer. Udgifter: 101.603,10 kr., betalt af Wind Estate A/S, Randers. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5266 Bakken, Bording, Engesvang Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med parcelhusudstyknig på i alt 35.720 m². Der blev gravet 13 søgegrøfter og tre mindre udvidelser fordelt ud over arealet, i alt 7898,4 m². Der fremkom ingen anlægsspor af arkæologisk interesse. Specielt den sydlige del af undersøgelsesområdet var meget fugtig. Der fremkom intet. Feltarbejde: 13.9., 16.9.-20.9., 24.-25.9., i alt 83 mandtimer og 53 maskintimer. Udgifter: 91.061,51 kr., betalt af Ikast-Brande Kommune. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

HEM 5268 Regnvandsbassiner Lundby Bæk, Aulum Sogn: Forundersøgelse på et af i alt fem nye regnvandsbassiner. Der blev gravet ni søgegrøfter i bassinområde 3, i alt ca. 360 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 16.12., i alt 8 mandtimer og 5,5 maskintimer. Udgifter: Sagen fortsætter i 2014, og er ikke afregnet. Betales af Herning Vand A/S. Daglig leder: Martin Winther Olesen.

HEM 5269, Industrivej 29, Ikast Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med opførelse af nyt højlager. Der besigtigedes to søgegrøfter samt et mindre felt, i alt 917 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 10.9., i alt 3 mandtimer. Udgifter: 1.533,51 kr., betalt af museet. Undersøgt af Vibeke Juul Pedersen.

HEM 5305, Holmevej 3, Ejstrup Sogn: Forundersøgelse i forbindelse med etablering af jordvarmeanlæg umiddelbart syd for vikingetidsgravpladsen (HEM 4519). Der blev gravet to søgegrøfter, i alt 215 m². Der fremkom intet. Feltarbejde: 2.10., i alt 8 mandtimer og 7 maskintimer. Udgifter: 8.866,08 kr., betalt af Museum Midtjylland. Daglig leder: Vibeke Juul Pedersen.

Sager med detektorfund

HEM 4129 Kirkebakke Vest Gjellerup Sogn: I området omkring den tidligere undersøgte lokalitet er der fundet en klædeplombe med stempel (fra Göttingen), to spænder i bronze, to knapper, et bogspænde, en geværkugle i bly, en remende, et par ornamenterede pladefragmenter samt fem blybeslag med detektor af Bjørn Chr. Sørensen. Førstnævnte indsendes til Nationalmuseet som danefæ.

HEM 5262 Lillebjerg, Sinding Sogn: Ved detektorafsøgning er der fremkommet to seglstamper, en sølvskilling, seks blyplomber samt et par beslag af bronze. Fundet i januar 2013 af Per Jensen og Lars Birch Kristensen. Seglstamper og sølvskilling er indsende til Nationalmuseet som danefæ.

HEM 5308 Mindeparken, Herning Sogn: En 2,6 cm stor sølvmedaljon med ryttermotiv fundet med detektor af Bjørn Chr. Sørensen. Indsendes til Nationalmuseet som danefæ.

HEM 5309 Assing SØ, Assing Sogn: En ornamenteret tenvægt af bly samt et vægtlod fundet med detektor af Bjørn Chr. Sørensen. Førstnævnte indsendes til Nationalmuseet som danefæ.

HEM 5310 Krøjtårdsvej 9, Gjellerup Sogn: En dupsko i bronze, et fibelfragment, en remende i bronze samt to blybeslag fundet med detektor af Bjørn Chr. Sørensen. De to førstnævnte indsendes til Nationalmuseet som danefæ.

HEM 5311 Lund Gårde, Gjellerup Sogn: Et bronzebogsplade med Jomfru Maria, en konisk tenvægt af bly, et blylod, et hjerteformet bronzesplade samt fire blybeslag fundet med detektor af Bjørn Chr. Sørensen. De tre førstnævnte indsendes til Nationalmuseet som danefæ.

Den arkæologiske virksomhed har i 2013 resulteret i en tilvækst i museets samlinger på i alt 1.181 fundnumre.

Museets udgifter til diverse arkæologiske undersøgelser beløber sig til i alt 42.563,15 kr.

Byggesager

Museet gennemgår lokalplaner og diverse byggesager og tilladelser, hvilket er meget tidskrævende. Det drejer sig om små og store byggerier samt sager vedr. blandt andet jordvarme, solfangeranlæg, nedslivningsanlæg, vindmøller, etablering af søer, råstofudnyttelser, vandløbsreguleringer, læhegn, miljøgodkendelser, zonetilladelser, naturpleje, skovrejsninger samt dispensationer vedr. byggelinjer og fredningslinjer. Mange af disse sager er uden interesse og medfører intet arbejde ud over at se dem igennem. Men i en række sager er det nødvendigt at foretage arkivalisk kontrol for at afklare, om der er tidligere fund fra området. I en del tilfælde bliver ejeren kontaktet, eller der foretages besigtigelse, inden der kan tages stilling til sagen. I Herning Kommune og Ikast-Brande Kommune er der i 2013 gennemgået henved 500 byggesager.

3.0 SAMLINGER, ARKIVER, BIBLIOTEK

3.1 Bibliotek

Biblioteket gennemgås løbende. I løbet af 2013 har Adriana (Ria) W. Christensen fortsat registreringen af både ældre og nytilkomne bøger.

4.0 BEVARING

Museets besætning af Dansk Landfår er ved årets udgang 62 får, 2 avlsvæddere og 16 gute får og lam. På Klosterlund er vores jyske hest Prins Aksel en stabil arbejds- og kørehest og Robert, som skal supplere Prins Aksel, er under oplæring. Smådyrene består fortsat af kaniner, landhøns, landænder, grågæs og danske dueracer. Til fremstilling af vinterfoder til får og heste har museet forpagtet driftjorden til Vester Palsgaard, i alt 10,3 ha, foreløbigt for to år.

Museum Midtjylland/Klosterlund Museum har i 2013 i samarbejde med Viborg Museum og med hjælp fra frivillige fra foreningen Kartoffeltyskerne på Alheden og Havredal Praktiske Landbrugsskole nedtaget den sidste bygning med tilknytning til kartoffeltysker kolonierne på Alheden. Bygningen er i bindingsværk og flyttedes fra Grønhøj til Sandkærgårde i 1792. Søren Toftgaard Poulsen stod for den praktiske registrering, undersøgelse og nedtagning af bygningen. Senere afgøres bygningens eventuelle genopførelse og på hvilken lokalitet.

4.1 Konservering

Museet har et formaliseret samarbejde med Konserveringscenter Vest i Ølgod. I forbindelse med den nye museumslov, som trådte i kraft 1. januar 2013, ændredes reglerne for de statslige tilskud, således at tilskuddene fra 2016 udbetales direkte til de enkelte museer, og ikke som nu til konserveringscentrene. Derfor skal der indgås nye samarbejdsaftaler mellem museerne og konserveringscentrene. Det har betydet en lang række møder mellem Konserveringscenter Vest og museerne i de gamle Ringkøbing og Ribe amter for både at sikre centrets fortsatte drift, og at

museerne også fremadrettet har de bedste forhold for konserveringen. Der arbejdes fortsat med at få samarbejdsaftalerne på plads i løbet af 2014.

Kulturstyrelsen har i 2013 bevilget 3 måneders løn (102.000 kr.) til samlingsrevision af magasinerne på Vester Palsgaard Skovmuseum. Dette arbejde er udført i et tæt samarbejde med Konserveringscenter Vest i Ølgod.

Kulturstyrelsen har også bevilget 3 måneders løn (102.000 kr.) til en samlingsrevision af magasinerne på Textilforum. Dette arbejde er også udført i et samarbejde med Konserveringscenter Vest i Ølgod.

Via en tre måneders bevilling til den arkæologiske afdeling fra Kulturstyrelsen fra Finanslovens konto 21.33.37.52 har det været muligt at lave revision af den arkæologiske samling. Samlingsrevisionen på Museum Midtjylland er gennemført i perioden november 2013 - januar 2014, og målet er ”forbedring af bevaringsforhold og samlingernes bevaringstilstand”.

5.0 FORMIDLING

Museum Midtjylland formidler bredt og varieret på alle sine afdelinger, som det fremgik af aktivitetskalenderen, der er et fælles program for alle afdelinger. I 2013 blev det besluttet, at der fremover skal udgives et program, som følger året i stedet for det halvårige. Dette sker derfor fra 2014 og fremover.

Museum Midtjylland, Textilforum og Hammerum-Pigen har hver en facebook-side. Desuden findes en Twitter-profil @musmidtj for Museum Midtjylland.

5.1 Permanente udstillinger

Herning Museum

De permanente udstillinger blev ikke ændret i 2013.

Textilforum

De permanente udstillinger blev ikke ændret i 2013.

Klosterlund Museum og Naturcenter & Vester Palsgaard Skovmuseum

Ingen ændringer i 2013

5.2 Særudstillinger

Herning Museum

Særudstillingen ”Herningånden – Vækst & Innovation” om Hernings største virksomheder 20. marts 2013 - 18. november 2013.

Skiftende småudstillinger i en montre i foredragssalen:

Fastelavn i gamle dage.

Besættelsen.

Legetøj fra 1900-tallet.

Nye fund fra de arkæologiske udgravninger.

Textilforum

”Retrokoncepter”. 25. oktober til 6. januar. Projektet Retrokoncepter er virksomheder fra tekstil- og beklædningsbranchen blevet udfordret til at nytænke deres produktudvikling og

branding. Historisk specialviden fra museer og universiteter i samspil med kreative metoder hentet fra improvisationsteatret blev startskuddet til ny produktudvikling.

“The Mad Hatter's Tea Party”. 4.januar til 20. februar. Udstilling med hatte lavet af studerende på TEKO Design + Business’ linje for Tekstile fag og formidling. Hattene er inspireret af den gale hattemagers teselskab i Alice i eventyrland.

”Søren Slange”. 15. februar til 15. marts. Den strikkede kæmpeslange Søren Slange ophængt og lagt i museets forhal.

”Syerskernes egen udstilling”. 26. februar til 14. april. I anledning af Hernings 100 års købstadsjubilæum lavede syerskerne selv deres egen udstilling om, hvordan det var at være syerske, især i 1960’erne og 1970’erne.

”HALLO Herning - Herning Billedskoles store forårsudstilling”. 20.- 23. april. I forbindelse med Købstadsjubilæet 2013 viste Herning Billedskole deres udstilling på Textilforum. Arrangeret af Herning Billedskole.

”Troens Ord/Skriften på væggen” 22. maj-31. december 2013. Udstilling med Ingrid Lisby Schmidts omfattende samling af indrammede broderede skriftsteder.

”Broderet Design”. 25. maj til 21. juli. Lotte Dandanell, er kvinden bag kostumerne til Olsen-banden filmene, hun har nu kastet sig over stramjbroderiet.

”Modsætninger”. 27. juli til 31. december. Udstilling af Dorte Jensens stofbilleder. De seks store modsætningspar: natur–kultur, liv–død, godt–ondt, lys–mørke, mand–kvinde, sjæl–legeme anskues hver især fra tre perspektiver: det overordnede, det nære og det indre, og personificeret i 36 stofbilleder syet i silke, bomuld og kunststof.

”#Rød”. 7. november til 1. januar 2014. En udstilling om farven rød og dens mange betydninger. Udstilling lavet af Emilie Svarer Bay Andersen, studerende på TEKO Design + Business, i samarbejde med Textilforum.

Klosterlund Museum og Naturcenter & Vester Palsgaard Skovmuseum

Keramiker Nina Lund, Hedegård, www.keramik.dk. 6. januar til 28. februar. Særudstilling på Vester Palsgaard Skovmuseum.

Retrospektiv udstilling på Klosterlund med ”Nymindegab maleren Carl Trier Aagaard”. 23.marts til 5.maj. Nymindegabmaleren Carl Trier Aagaard var født i Herning og hele livet igennem havde han tilknytning til Herning. Udstillingens billeder var lånt af Michael Trier Aagaard, Jens Jørgen Kærgaard, Jette Bækgaard, Jens Ulrich Bækgaard, Gurli Bareuther, John Wulff, Sven Skriver Hansen, Inger og Steen Lodahl. Carl Trier Aagaards søn Michael Trier Aagaard åbnede udstillingen, der var lavet i samarbejde med kunstmaler Jette Bækgaard, Funder, der var kurator på udstillingen. Til udstillingen blev der trykt et katalog med et stort udvalg af de viste billeder.

Dyretegner og maler Leif Ragn Jensen på Vester Palsgaard Skovmuseum fra 28. marts til 16. juni.

Maleriudstilling på Klosterlund ved Karl Bichler, Moselund, og Jørgen Elbæk, Engesvang. 9. maj til 16. juni.

”En septemberdag på Jens Niensens Bondegård”. 25. juni til 16. august. Perspektivæskerne er udført af Inge Faurtoft og blev udstillet på Klosterlund..

5.3 Anden formidling:

Herning Museum

- 12.-13. februar: Vinterferie på Herning Museum med fastelavn som i gamle dage.
- 26. marts: Herningmesterskab i trantning med æg og påske i Frilandsmuseet.
- 18. april: Åbent hus for nye frivillige ved Landsbylauget ved Herning Museum.
- 28. juli: Søndagsfrokost i Frilandsmuseet.
- 1. november: Spøgelsesjagt på museet – kulturnat i samarbejde med Herning City.
- 23. november: Ane Maries Jul, julearrangement på Herning Museum.

Textilforum

- 14. februar: Skindsyning af Elling-kvindens dragt.
- 14. og 15. februar: Vinterferie med påklædningsdukkeværksted.
- 17. februar Skindsyning af Ellinge-kvindens dragt.
- 26. februar: Åbning af syerskernes egen udstilling og biografeftermiddag. Led i Textilforums fejring af syerskernes Herning 100.
- 28. februar: Debateftermiddag: ”Akkord på godt og ondt” med Lis Rosholm og Anne Grethe Rasmussen. Led i Textilforums fejring af syerskernes Herning 100.
- 30. februar: Tekstilhistorisk sangeftermiddag. Led i Textilforums fejring af syerskernes Herning 100.
- 1. marts: Afslutning på Textilforums fejring af syerskernes Herning 100. Afsløring af Syerskernes Herning 100 kjole.
- 8. marts Nat på museet - for børn. Spænding og hyggelig uhygge på skattejagt på museet.
- 11.-12. april: Klangstoffer – klingende tekstilinstallation på HEART. I samarbejde med Ensemble MidtVest.
- 29. april til 1. maj: Lyden af Hernings hemmelige historier i samarbejde med Midtvest Pigekor.
- 4. maj: Museum Midtjylland deltog i Kulturelt Samråd for Herning Kommunes fejring af Hernings 100 års købstadsjubilæum.
- 18. maj: Historisk modeshow på Torvet i Herning i anledning af Hernings 100 års købstadsjubilæum. I samarbejde med Røde Kors’ udlejningsbutik, Herning.
- 2.- 4. juli og 6.- 8. august: Påklædningsdukkeværksted for børn. Arrangementet var et led i Herning Kommunes sommerferieaktiviteter for børn.
- 6. oktober: Aktivitetsdag om 1970’erne.
- 9.-10. november: Textilforums sokkedyrsværksted deltog i Børneteaterfestivalen på Kulturellen. Arrangeret af Kulturelt Samråd for Herning Kommune.
- 24. november: Åbning af Mette Modes Nisser i samarbejde med Herning Musikskole.

5.3.1 Formidling i undervisningsøjemed

Herning Museum Nyere tid:

- 23. maj: Rundvisning af SOSU-studerende med udenlandsk baggrund i Frilandsmuseet ved Charlotte Lindhardt.
- 27. juni: Rundvisning af skoleklasse i Frilandsmuseet ved Charlotte Lindhardt.
- 3. juli: Undervisning af tre 4. klasser i den gamle skolestue ved Charlotte Lindhardt.

- 25. september: Rundvisning af 7. klasse i Frilandsmuseet ved Charlotte Lindhardt.
- 10. oktober: Rundvisning af to 4. klasser i de permanente udstillinger ved Charlotte Lindhardt.
- 6. november: Herningsholm Gymnasium. Om Herningånden – Vækst & Innovation ved Charlotte Lindhardt.

Herning Museum Arkæologi

28. februar: Hans Rostholm omvisning af elever fra Herning Gymnasium, bl.a. Hammerumpigen.

Textilforum

- 19. februar: Rundvisning for en klasse fra TEKO Design + Business.
- 28. februar: Rundvisning for elever fra Herning Gymnasium. Led i et innovationsforløb.
- 7. marts: Rundvisning ved tidligere direktør Torben Elming for studerende fra TEKO Design + Business.
- 14. marts: Rundvisning for udenlandske studerende fra Herningsholm Erhvervsgymnasium.
- 20. marts: Rundvisning for en klasse fra Herning Friskole.
- 21. marts: Rundvisning for en klasse fra Herning Friskole.
- 22. marts: Rundvisning for en klasse fra Hammerum Skole.
- 9. april: Rundvisning for TEKO Design + Business's linje for Tekstile fag og formidling.
- 16. april: En tur i magasinet med TEKO Design + Business's linje for Tekstile fag og formidling.
- 3. juli: Rundvisning for Skals Håndarbejdsskole.
- 12. september: Rundvisning for en klasse fra Lind Skole.
- 12. september: Rundvisning for en klasse fra Herning VUC og HF.
- 18. september: Rundvisning for to klasser fra TEKO Design + Business.
- 19. september: Rundvisning for en klasse fra Lind Skole.
- 10. oktober: Rundvisning for en klasse fra Hestlund Efterskole.
- 15. november: Rundvisning for en klasse fra Midjyllands Kristne Friskole.
- 19. november: En tur i magasinet med TEKO Design + Business's linje for Tekstile fag og formidling.
- 27. november: Rundvisning for en klasse fra Social & Sundhedsskolen, Herning.

Klosterlund Museum og Naturcenter og Vester Palsgaard Skovmuseum

- 13. januar: Åbning af særudstilling, keramiker Nina Lund
- 11.-14. februar: Vinterferie. Kreativt værksted med sten, fremstilling af sten figurer, male på sten, klippe gækkebreve. Bag din egen fastelavnsbolle.
- 2. marts: Fællesspisning i Klosterlund Museumsforening
- 6. marts: Generalforsamling i Støtteforeningen Vester Palsgaard Skovmuseum
- 9. marts: Hampen Kulsvierlav, generalforsamling
- 13. marts: Generalforsamling i Klosterlund Museumsforening.
- 23. marts: Åbning af kunstudstillingen "Nymindegabmaleren Carl Trier Aagaard".
- 30. april: Sangaften i Skovridergården med organist Rita Olsen og Palle og Anne Mette Bech fra Klovborg. Sange fra Højskolesangbogen
- 4. maj: Forårets fugle ved Palsgaard. Fugletur i samarbejde med Dansk Ornitologisk Forening
- 26. maj: Fugletur i Stenholt Skov i samarbejde med DOF Vestjylland
- 9. juni: Klosterlund Kildemarked. Kulturhistorisk arrangement med gammelt håndværk og arbejdsdemonstrationer, boder med kunsthåndværk og husflid.
- 12. juni: Gudenådalens Museum på besøg på Klosterlund. Omvisning ved Søren Toftgaard Poulsen.
- 14. juni: Personalet ved Tytex i Ikast på firmaudflugt til Bølling Sø og Klosterlund. Guide Søren Toftgaard Poulsen.

3. juli: Travetur på en onsdag – Hampen Sø v. BV
- 13.-14. juli: Arbejdende Museum på Klosterlund
17. juli: Cykeltur på en onsdag – Hjortestien v. STP og CT
- 20.-21. juli: Arbejdende Museum på Klosterlund.
- 27.-28. juli: Arbejdende Museum på Klosterlund
- 3.-4. august: Arbejdende Museum på Klosterlund
7. august: Travetur på en onsdag – Palsgaard Skov, Søndermose og Boest Mose v. STP
18. august: Sommerfest på Palsgaard. Kulturhistorisk arrangement med gammelt håndværk og boder med kunsthåndværk. Kulsvidning på museets græsareal
21. august: Præsentation af Uldgruppens projekt med fremstilling af Bølling Søes historie på 4 store nålefildede tæpper
1. september: Bustur for medlemmer af museumsforeningerne i Ikast-Brande. Tur til bl.a. Frøslevlejren, Sønderborg Slot og Dybbøl Mølle
8. september: Svampetur – Naturens Dag. Arrangement med Danmarks Naturfredningsforening, Ikast-Brande
12. oktober: Fællesspisning i støtteforening for Vester Palsgaard Skovmuseum.
- 14.-17. oktober: Efterårsferie-aktiviteter. Medbring egne æbler og pres egen æblemøst, snittebænke, dekorer hjemmelavet papir, grovsmeden arbejder og skyd med bu og pil.
25. oktober: Halloween på Skovmuseet. Museet er mørklagt og der skal løses opgaver undervejs.
4. november: Fotoaften på skovmuseet. I forbindelse med scanningsprojekt af museets store billedsamling fortæller Jan og Inge Marie Findal om arbejdet med at scanne og de søger oplysninger på et udpluk af museets billeder.
- 23.-24. november: Julearrangement på Klosterlund med mange boder og aktiviteter
27. november. Julearrangement på Klosterlund for klienter knyttet til Herning Plejecenter.
30. november til 1. december: Jul i Skovridergården. Mange aktiviteter, æbler i voks, klip julepynt, lav en juledekoration, bage pebernødder. Smag vafler bagt på det gamle komfur.

5.3.2 Omvisninger og foredrag:

Museum Midtjylland

Tinna Møbjerg

13. marts: Museet på tværs. Indlæg på det internationale formidlingseminar i Horsens
19. juni: Det nye Textilforum, indlæg til Seniortexts møde på Textilforum.
27. september: Foredrag i fredagscafeen på Aktivcenteret omkring det at være museumsdirektør.

Herning Museum Nyere tid

Foredrag:

Nyere tid afsluttede foredragsrækken Historikerens Værktøjer, som fortæller om de redskaber, historikerne bruger, når de undersøger og formidler.

19. februar: Historikerens Værktøjer VII: DIGDAG – Digitalisering af stednavne ved Peder Gammeltoft, Københavns Universitet.
5. marts: Historikerens Værktøjer VIII: Det danske måltid i 15.000 år ved Bettina Buhl, Dansk Herregårdsmuseum, Gl. Estrup.
17. september: Historikerens Værktøjer IX: Kilder til købstadens historie ved Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv.
5. november: Historikerens Værktøjer X: Landbosamfundet 1750-1850 ved Asbjørn Romvig Thomsen, Landsarkivet for Nørrejylland.

Desuden var der foredrag tilknyttet særudstillingen *Herningånden – Vækst & Innovation*:

12. marts: Arbejdet med udstillingen Herningånden – Vækst & Innovation ved Charlotte Lindhardt.
 11. juni: Mediehuset Herning Folkeblad og Herningånden ved Alex Nielsen (Herning Folkeblad) og Charlotte Lindhardt.
 10. oktober: Aarhus Universitet Herning og Herningånden ved Jan Kvist Martinsen (Aarhus Universitet Herning) og Charlotte Lindhardt.

Omvisninger:

21. marts: Malernes Pensionistforening, Holstebro. Om Frilandsmuseet ved Charlotte Lindhardt.
 16. april: Foreningen Af Officerer Udenfor Aktiv Tjeneste. Om Evald Tang Kristensen og hedesamfundet ved Charlotte Lindhardt.
 21. juni: Omvisning af BEK-afdelingen ved Herning Kommune. Om Herningånden – Vækst & Innovation ved Charlotte Lindhardt.
 18. september: Historisk Samfund for Ringkøbing Amt. Om Herningsholm ved Charlotte Lindhardt.
 21. september: LOF Midtjylland. Om Blicher og Herningsholm ved Charlotte Lindhardt.
 13. november: Åben rundvisning i Herningånden – Vækst & Innovation ved Charlotte Lindhardt.

Herning Museum Arkæologi

I serien om Danmarks Oldtid på Herning Museum er i samarbejde med Folkeuniversitetet i Herning holdt følgende foredrag:

- 29.januar: Ejvind Hertz: Alken Enge. En ofret hær fra tiden omkring Kristi fødsel.
 26.februar: Tom Christensen: Historien om Lejres historie.
 9.april.: Hans Rostholm: Jernalder-lurer af træ fra Herning Torv og Holing.
 7.maj.: Peter Vang Pedersen: Odins fugle, valkyrier og bersærker – nye billeder fra den nordiske mytologi.
 3.september.: Karen Højlund Pedersen: Huggleiks verden. Om Sydsandinavien i 5.-7. årh.
 1.oktober: Martin Winther Olesen: Guld, grønne skove og brune stolpehuller.
 29. oktober: Claus Feveile: Ribe vores ældste by og handelsplads.
 20.november: Finn Ole Nielsen: Sorte Muld – arkæologiens Big Bang – en hilsen fra Bornholm.

Øvrige foredrag

Martin Winther Olesen holdt den 4.marts foredrag om Tjørring på Silkeborg Museum
 Martin Winther Olesen holdt den 20. marts foredrag på Horsens Museum.

13.august.: Aftenudflugt til de ofrede jernalderkrigere i Alken Enge.

Textilforum

Offentlige omvisninger:

20. februar kl. 14.00: Hurtigere, bedre, billigere - Søndagsrundvisning på Textilforum. Om industriens væsen.
 24. marts: Maskebal - Søndagsrundvisning på Textilforum. Om strikkens væsen.

Private omvisninger:

9. marts: To rundvisninger for Textilforeningen i anledning af foreningens jubilæum.
 12. marts: Rundvisning for 3F seniorklub.
 10. april: Rundvisning for en gruppe af ansatte fra Godske Group.
 13. april: Rundvisning for en gruppe fra International Police Association.

- 29. maj: Rundvisning ved personaletur fra Herning Rådhus.
- 31. maj: Rundvisning for gruppe fra Herning Vand.
- 6. juni: Rundvisning for Central Denmark Midtjyllands EU-kontor i Bruxelles.
- 11. juni: Rundvisning for Guldalderklubben, Skjern.
- 4. september: Rundvisning for Danmarks Lærerforening, Fjordkredsens Pensionsforening Ringkøbing-Skjern.
- 28. september: Rundvisning for en gruppe private.
- 7. november: Rundvisning for en gruppe fra Parkinson Foreningen.
- 13. december: Rundvisning for en gruppe fra Arbejdsmedicinsk klinik Herning.

Foredrag:

- 13. marts: Foredrag for Akademisk Arkitektforening afd. i Vestjylland på Textilforum. Om Tekstilbyen Herning. Ved Kristine Holm-Jensen
- 18. marts: To foredrag for eleverne på Lind Skole. Om Herning og hedens udvikling fra 1913 til 2013. Ved Kristine Holm-Jensen
- 22. maj: Skriften på væggen – troens ord. Ved Ingrid Lisby Schmidt, sognepræst ved Treenighedskirken i Esbjerg.
- 13. juni: Fra hosekræmmer til overlock. Foredrag ved Viborg Domkirkes Sognedage. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 19. juni: Foredrag for Senior Tex på Textilforum. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 21. oktober: From hoisery to globalisation. Foredrag på TEKNO Design + Business. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 23. oktober: Fra hosekræmmer til overlock. Foredrag for Ikast-Bording landbrugsseniorklub. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 4. november: Fra hosekræmmer til overlock. Foredrag på TEKNO Design + Business. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 4. november: Fra Hosekræmmer til overlock. Foredrag for Hammerum/Gjellerup Borgerforening og LOF på Hammerum Bibliotek. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 3. december: Foredrag om broderi for Røde Kors. Ved Kristine Holm-Jensen.
- 10. december: Juleforedrag for FOF-Herning. Ved Kristine Holm-Jensen.

Offentlige byvandring:

- 27. februar: Byvandring med lancering af syerskernes fortællinger på Digitale Tråde. Led i Textilforums fejring af syerskernes Herning 100.
- 14. maj Tekstil- og beklædningsindustrien i fortid, nutid og fremtid. Byvandring ved Textilforum og foredrag med Poul Erik Jacobsen fra PEJ-gruppen. I anledning af Hernings 100 års købstadsjubilæum.
- 12. juni: Det banebrydende Herning.
- 3. juli: Hedebønder og de første tekstilfabrikker.
- 24. juli: Kælder- og baggårdsfabrikker.
- 8. august: Birk.
- 4. september: Danmarks Manchester.

Private byvandring:

- 19. september: Byvandring for United Textile Group.

Klosterlund Museum og Naturcenter

Undervisning, guidede ture m.m. ved Carsten Tatarczuk:

- Dybkær skolen Silkeborg 24. maj. Specialklasse naturvejledning 12 børn 5 voksne
- Brande skole 30. august. Naturvejledning (Bølgen) 28 børn 2 voksne

Vester skole Silkeborg 3.juni. Stenalder 51 børn 2 voksne
 Engesvang skole.10.-14. juni. Stenalder børn ialt 170 og 12 voksne
 Vester skole Ikast 19. juni. Naturvejledning(Bølgen) 48 børn 2voksne
 Nordre skole Ikast 27.juni. Stenalder 28 børn 3voksne
 Klosterlund 9., 11., 16., 18. og 23. juli. Hestevognskørsel ialt 39 børn og 77 voksne
 Silkeborg Højskole 25. juli. Stenholt skov 35 voksne
 Bording børnehave 23. august. Hestevognskørsel 80 børn 40 voksne
 Kragelund skole 27. august. Stenalder 21 børn 3 voksne
 Motorcykel klub 29. august. Bølling sø 14 voksne
 Bjerringbro ældrecenter 1. september. Omvisning 35 voksne
 Lemming lokalhistoriskforening 2. september.
 Børne og familiehuse Silkeborg 4. september. Naturvejledning 8 børn 4 voksne
 Herningsholm skole 26. september. Stenalder 47 børn 10 voksne
 Svampetur Kompedal 6. oktober. 40 voksne 8 børn
 Kristen friskole Herning.4. oktober. Stenalder 37 børn 3voksne

Vester Palsgaard Skovmuseum

10. januar: Uhre Friskole, undervisning i forbindelse med projektet ”Bølger i hverdagen” ved Remisen, Brande. STP/BV (Se under Andet)
 19. januar: Hardy Christensen, selskab. Rundvisning v. STP
 9. april: Arkivsamvirket i Herning Kommune, rundvisning v. STP
 18. april: Nibsager/Bjerre/Stenderup Pensionistforening, rundvisning v. BV
 22. maj: Selskab, Bjert Busser, BV
 28.-30. maj: Børnehaven Regnbuen fra Hampen benytter museets græsareal holder ude-børnehave. Vi stiller toiletfaciliteter og vand til rådighed.
 1. juni: Selskab, Bjert Busser, LJ (Lotte Jensen)
 2. juni: Selskab, Brit Jensen
 13. juni: Selskab, Bjert Busser, BV
 24. juli: Herning Folkeblad, cykeltur for abonnenter, BV
 28. juli: Selskab, Bjert Busser, LT (Leif Thykjær)
 4. august: Selskab v, Arnfred Andersen
 13. august: Selskab, Bjert Busser, BV
 24. august: Odd Fellow Logen, Grindsted. LJ
 29. oktober: Jagt frokost. Jægere og klappere fra Naturstyrelsen Midtjylland
 12. december: De Grå Pantere, rundvisning v. STP

2013:

Projekt ”Bølger i hverdagen”. Museet lavede et oplæg til et entreprenant forløb til Folkeskolens Udskolings niveau omhandlende bølger i teknologien. 7., 8. og 9. klasse fra Uhre Friskole tilmeldte sig. Museet (BV/STP) gav et oplæg til teknologiens historie (den 10. januar) og havde skaffet gamle telefoner, pc, skrivemaskiner, radiosendere, fjernsyn mm. Elverne skulle i hold lave små præsentationer (power points) om deres valgte emne. Disse blev præsenteret på skolen og ved den afsluttende event på Remisen i uge 39.

5.3.3 Skriftlige og mundtlige forespørgsler

I det forløbne år har museets personale besvaret mange såvel skriftlige som mundtlige forespørgsler vedrørende museets samlinger og tilknyttede emner. Mange personer har fået råd og vejledning om emner inden for såvel forhistorie som nyere tids kulturhistorie samt

orientering om almindelig antikvarisk forvaltning. Efterhånden som den offentlige internet-portal med museernes samlinger bliver kendt, og efterhånden som vi får lagt en større del af vores samlinger ud på den, må vi forvente et meget stort antal forespørgsler pr. e-mail eller telefon, hvor man anmoder om fotokopier, digitale fotos eller fotos af genstande m.v.

5.3.4 Andet kulturformidlende arbejde

Museum Midtjylland

Projektet Kvindeliv omkring Kristi fødsel, der er støttet af Kulturstyrelsen, er fortsat i 2013 og cirka 25 personer er knyttet til projektet, som er et samarbejdsprojekt mellem Museet for Varde By og Omegn, Silkeborg Kulturhistoriske Museum og Museum Midtjylland. Desuden indgår Center for Tekstilforskning, Sagnlandet Lejre og Konserveringscentret i Vejle også i projektet. Formålet er at genskabe tre dragter fra kvinder, som levede omkring Kristi fødsel. Det drejer sig om Lønne pigen fra Varde, Elling kvinden fra Silkeborg og Hammerum-pigen fra Museum Midtjylland. I løbet af året er der afholdt flere workshops, som er foregået rundt på de forskellige institutioner. Der er også gjort forsøg med at forarbejde fibre fra brændenælder og dette projekt vil der blive arbejdet videre med i 2014.

De ni dragter (3 kopier af alle dragtdele) er næsten færdige og skal indgå i udstillinger på de respektive museer i løbet af 2014.

Der er fortsat arbejdet med app'en Digitale Tråde over Landskabet, hvor der er lagt flere fortællinger ind i løbet af 2013. Desuden er der udarbejdet en lille folder, som fortæller om projektet. I løbet af 2013 kom Moesgård Museum, Skanderborg Museum og Museum Silkeborg med på app'en.

21. april: Vandretur rundet om Bølling Sø – Strik på Hærvejen. En tur arrangerer i samarbejde med Museum Silkeborg.

Herning Museum

Charlotte Lindhardt (nyere tid) har i løbet af 2013 deltaget i flere møder på Herning Kommune omkring forberedelsen af Hernings 100 års købstadsjubilæum.

Frivilligruppen Landsbylauget ved Herning Museum fortsatte deres arbejde med restaurering og formidling af Frilandsmuseet. Gruppen ledes af Charlotte Lindhardt og Kjeld Hansen.

Registrering af bevaringsværdige gravminder ved Vind Kirke.

Textilforum

I forbindelse med fejringen af Herning 100 års købstadsjubilæum deltog Textilforum i to tværkulturelle samarbejder:

11.-12. april: Klangstoffer – klingende tekstilinstallation på HEART. Med inspiration og udgangspunkt i de gamle strikkemaskiner fra Textilforum skabte designeren Henrik Vibskov, laptop-komponisten Jakob Riis og Ensemble MidtVest i tæt samarbejde en tekstilkoncert – eller nærmere bestemt en klingende tekstilinstallation – som publikum kunne gå på opdagelse i både visuelt og auditivt. Koncerterne blev afholdt på HEART

29. april til 1. maj: Lyden af Hernings hemmelige historier. Som startsskud til projektet Lyden af Hernings Hemmelige Historier fyldtes Textilforum i perioden med lyden af MidtVest Pigekor, der sang enten lyde, udvalgte korsatser eller sang til soundscapes eller til en instrumental solist. Ideen var, at fortælle historier om Herning og give publikum en oplevelse af, hvordan de rå rum på Textilforum kan sanses

I hele oktober måned lagde Textilforum lokaler til et hold fra Herning Billedskole. De brugte museets udstillinger til inspiration.

Susanne Thygesen Nors, studerende på Designskolen Kolding, arbejdede i løbet af sommeren med at analysere og arbejde videre ud fra en herrevest fra Textilforums samlinger. Projektet indgik i hendes uddannelse og blev præsenteret på Textilforum den 6. oktober 2013.

Klosterlund Museum og Naturcenter & Vester Palsgaard Skovmuseum

23. januar deltog Søren Toftgaard Poulsen i en 30 minutters udsendelse på TVMidtVest om heden.

8. april Søren Toftgaard Poulsen foredrag på Silkeborg Museum: Tørveindustrien i Bølling Sø området.

14. maj var Søren Toftgaard Poulsen guide på en heldagstur langs Hærvejen fra kildernes udspring til Viborg for bestyrelsen for Hærvejsprojekt arrangeret i samarbejde mellem turistkontorer i Ikast-Brande og Viborg Kommuner.

15. maj. Søren Toftgaard Poulsen guide på bustur for senior landmænd i Videbæk: Kartoffeltyskernes historie og deres landskab

12. august. Søren Toftgaard Poulsen fortalte om Hedens kulturhistorie på Præstbjerg Naturcenter for 200 børn fra Bifrost i Herning.

14. august. Onsdagsklubben besøgte Klosterlund. Guide Søren Toftgaard Poulsen

4. september. Lægeforeningens medlemmer besøgte Klosterlund. Guide Søren T. Poulsen

23. oktober. Søren Toftgaard Poulsen foredrag i Herning Historiske Forening: Ingvard Helms livserindringer.

24. oktober. Søren Toftgaard Poulsen foredrag i Ikast slægts- og lokalhistoriske Forening: "At bo og bygge i 1800 tallet".

5.4 PR-virksomhed

Museum Midtjylland har i årets løb udsendt pressemeddelelse til et stort antal medier forud for alle arrangementer, udstillinger og foredrag, ligesom de har givet adskillige interviews til aviser, radioer og TV.

Desuden er Museum Midtjylland aktiv på Facebook og Twitter.

5. februar blev Kristine Holm-Jensen interviewet af DR P2 til et indslag i programmet "Tænkepause" d. 6. april kl. 10.35 om samarbejde med Ensemble MidtVest i forbindelse med tekstilkoncerten Klangstoffer afholdt på HEART d. 11. og 12. april.

14. februar Kristine Holm-Jensen samt tre syersker interviewet af Carl Hart Meyer til TV/MIDT-VEST i forbindelse med Syerskernes Herning 100 på Textilforum.

8. marts: Kristine Holm-Jensen interviewet af TV/MIDT-VEST til udsendelse "Storbyen på heden" sendt første gang på TV/MIDT-VEST 31. marts kl. 19.30. Udsendelsen er senere blevet vist på landsdækkende tv. Udsendelsen var en længere udsendelse i anledningen af Hernings 100 års købstadsjubilæum.

13. august: Kristine Holm-Jensen interviewet hos Familiekanalen i Esbjerg til udsendelse sendt den 22. august 2013.

17. september: Kristine Holm-Jensen interviewet af TV/MIDT-VEST til længerevarende udsendelse om udstillingen Troens Ord.

27. september: Kristine Holm-Jensen interviewet til programmet "Vor Herre Bevares" omkring udstillingen Troens Ord.

4. december: Interviewet til TÆNK angående rød som julefarve.

På Klosterlund og Vester Palsgaard er der af turistforeningernes Hærvejsprojekt opstillet interaktive infoskærme til formidling af Hærvejen

5.5 Publikationer

Charlotte Lindhardt:

En virksomhed forsvinder - Herning Beholderfabrik 1959-2013, Kunststykket i Herning Folkeblad 15.06.2013.

Hvad er Herningånden? Artikel i Herning Folkeblad 20.03.2013.

Vitta Theresa – symbolet på Herningånden, Kunststykket i Herning Folkeblad 20.04.2013.

Herningånden – Vækst & Innovation. En særudstilling i anledning af Hernings 100 års købstadsjubilæum, Danske Museer 2013:5.

Tang Kristensen og tidlig feltforskning i Danmark. National etnografi og folkløse 1850-1920. Boganmeldelse i Herning Folkeblad 03.08.2013 samt Personalthistorisk Tidsskrift 2013.

Kristine Holm-Jensen:

Beklædningsindustriens møde med globaliseringen. Anmeldelse i Dragtjournalen Årgang 7 Nr. 10 2013.

Dansk på mode! Anmeldelse i Dragtjournalen Årgang 7 Nr. 9 2013.

Et opsigelsesbrev fra tekstilindustrien, Kunststykket, Herning Folkeblad, 30. marts 2013

Fart og optimisme, Kunststykket, Herning Folkeblad, 2. februar 2013

Sirlige sting i en ny tid, Kunststykket, Herning Folkeblad, 25. maj 2013

Tillært viden i trikotageindustrien. Erhvervshistorisk årbog Årg. 62, Nr. 1 (2013)

Jette Bækgaard og Søren Toftgaard Poulsen:

Nymindegab maleren Carl Trier Aagaard. Trykt på Godsbanen Grafisk, Aarhus. 42 sider. ISBN 978-870-1430-0

Brit Vestergaard:

Udstilling ”Herningånden – Vækst & Innovation”. Oversættelse af alle udstillingstekster fra dansk til engelsk. Teksterne kunne frembringes ved at scanne en QR kode på de danske udstillingsplancher

Afslutning af Kulturarvsundervisning i samarbejde med Tinna Møbjerg og Charlotte Lindhart. Opgaven bestod i at opdaterer skolekasserne på Herning Museum, samt at fremstille enkelte nye, herunder bl.a. kasser vedrørende ”Mad på Hammerumpigens tid” og ”Mad omkring 1800-1900 tallet”.

www.museummidtjylland.dk/index.php/skoletilbud/klassekasser-mobilt-museum.html

Tinna Møbjerg

Nye initiativer på Museum Midtjylland. Artikel i Museumsformidlernes magasin MID nr 28.

Smukke røde og blå kjoler var jernalderens mode. Jysk projekt genskaber tre kvinde-dragter fra tiden omkring Kristi fødsel. Artikel til bladet Håndværk og design 2013

5.7 Kiosk og cafeteria

Omsætningen i museumsbutikkerne på museerne i Herning Kommune udgjorde kr. 229.056, og omsætningen i butikkerne på museerne i Ikast-Brande Kommune udgjorde kr. 95.291.

I alt en omsætning for de 5 afdelinger på kr. 324.347.

6.0 MUSEETS ORGANISATION OG ADMINISTRATION

6.1 Ejerforhold

Museum Midtjylland er en selvejende institution støttet af museumsforeningerne i Herning og Ikast-Brande kommuner. Repræsentantskabet for Museum Midtjylland fungerer som bindeled mellem den selvejende institution Museum Midtjylland og de forskellige foreninger.

Som medlem af Repræsentantskabet kan optages alle foreninger, der støtter Museum Midtjylland eller en af museets afdelinger. Repræsentantskabet afholdt sit årsmøde den 28. maj på Herning Museum og Leif Thykjær valgtes som formand.

6.2 Styrelsen

Museets styrelse består af 7 medlemmer jf. vedtægter af d. 10.12.2010. Heraf vælges de 2 medlemmer fra museumsforeningerne gennem Repræsentantskabet for Museum Midtjylland. 1 medlem vælges af Herning Byråd, 1 medlem af Ikast-Brande Byråd og 1 medlem af Region Midtjylland. 1 medlem udpeges af Dansk Mode og Textil samt 1 medlem vælges af personalet. Bestyrelsens sammensætning var følgende:

Thomas Chr. Jensen, Ove Nørholm, Martin Winther Olesen, Henning Pedersen, Anne Grethe Sørensen, Per Sørensen, Henry Jensen indtrådte i maj 2013 i stedet for Leif Thykjær efter intern aftale mellem Klosterlund Museumsforening og Støtteforeningen for Vester Palsgaard Skovmuseum,.

I Fonden for Blichermuseet på Herningsholm sidder som repræsentant for Museum Midtjylland Niels Henrik Thormann og Per Tøttrup.

I Fonden for Textilforum sidder Tinna Møbjerg (formand) og Thomas Chr. Jensen som repræsentant for Museum Midtjylland

I Ejendomsselskabet Textilforum sidder Kristine Holm-Jensen som direktør og Tinna Møbjerg som formand..

6.3 Foreninger

Herning Museum er støttet af Herning Museumssamfund. Der blev afholdt generalforsamling i Herning Museumssamfund den 12. marts.

I september 2010 blev frivilligruppen Landsbylauget, der arbejder med restaurering og formidling af Frilandsmuseet, dannet. Der er nu ca. 50 medlemmer. I 2013 stod Charlotte Lindhardt for frivilligruppen i samarbejde med Kjeld Hansen.

På Textilforum har gruppen af frivillige i 2012 taget navnet Tekstillauget. Gruppen er blevet udvidet og består af ca. 50 personer. De arbejder med Textilforums trikotagemaskiner, væve og systue, ligesom de står for omvisninger, børneformidling og registrering.

Klosterlund Museumsforening afholdt generalforsamling den 13. marts på Klosterlund. Desuden har bestyrelsen afholdt møder den 6. februar, 10. april, 11. september og 6. november.

Støtteforeningen Vester Palsgaard Skovmuseum afholdt generalforsamling den 6. marts på Vester Palsgaard. Desuden har bestyrelsen afholdt møder den 12.februar, 9.april, 18. juni., 7. august, 17. september og 12. november.

Lokalhistorisk gruppe Ejstrupholm. En lille gruppe borgere (6-7 stk.) mødes på skovmuseet en 8-10 gange i årets løb. De behandler forskellige lokalhistoriske emner og finder oplysninger på billeder. Museet stiller lokaler til rådighed og ind imellem kommer de med nyttige oplysninger til arkivet.

Danmarks Naturfredningsforening – Ikast-Brande lokal afdeling. Bestyrelsen holder ca. 10 møder årligt på museet.

7.0 MUSEETS ØKONOMI

Museet modtager tilskud til driften fra Staten, Herning Kommune, Ikast-Brande Kommune, Fonden for Blichermuseet på Herningsholm, Fonden for Textilforum og Egefonden samt private tilskudsydere (se i øvrigt årsregnskab for 2013).

8.0 MUSEETS PERSONALE

8.1. Personaleforhold

Fastansat personale: museumsinspektør cand.mag. Lone Ritchie Andersen, museumsinspektør cand.mag. Søren Timm Christensen, museumsforvalter Kjeld Hansen, museumsinspektør cand.mag. Kristine Holm-Jensen, museumsass. Jørgen Hougaard, museumsvært Lotte Jensen, museumsass. Jakob Mohrsen Kjær, museumsass. Anne Marie Larsen, museumsinspektør, cand.mag. Charlotte Lindhardt, museumsass. Jane Madsen, Museumsdirektør lic.phil. Tinna Møbjerg, prokurist Ester Nielsen, museumsvært Ole Nissen, museumsinspektør cand.phil. Martin Winther Olesen, museumsass. Michael Olesen, museumsvært Birgitte Kusk Pedersen, museumsinspektør cand.mag. Vibeke Juul Pedersen, museumsinspektør, cand.phil. Søren Toftgaard Poulsen, museumsinspektør phd. Constanze Rassmann, museumsassistent. Susanne Sander Ringaa, museumsass. Bjarne Sørensen, naturvejleder Carsten Tatarczuk, museumsinspektør, cand. mag. Brit Vestergaard.

Museumsinspektør, mag.art. Hans Rostholm fratrådte 31. juli og hans afløser phd Constanze Rassmann tiltrådte 15. november.

Projektansatte i den arkæologiske afdeling:

Arkæolog Jonas Helt og museumsass. Jane Charlotte Overgaard.

Projektansatte nyere tid

Cand. mag. Camilla Kobbel Brogaard var ansat fra 1.maj til 14.august på Vester Palsgaard Skovmuseum til at foretage samlingsrevision.

Fra 15. august til 15. november fortsatte ansættelsen på Textilforum, også her få at foretage en samlingsrevision. Ansættelsen var i begge perioder finansieret af en bevilling fra Kulturstyrelsen.

Fra den 16. november til 31. marts 2014 fortsatte hun samlingsrevisionen på Vester Palsgaard Skovmuseum på interne midler.

Praktikanter og andre ansatte:

Adriana (Ria) W. Christensen, Maj Britte Shelløe, Lena Feldborg, Emilie Svarer Bay Andersen, Jytte Kristiansen og Louise Helberg.

Udvalg, puljer og andre netværk

Museum Midtjyllands sikkerhedsudvalg består af Kjeld Hansen og Susanne Sander Ringaa (personalerepr.) samt Tinna Møbjerg (ledelsesrepr.). Der har løbende været møder i sikkerhedsudvalget i nødvendigt omfang.

Der afholdes personalemøde på Herning Museum hver den første mandag i måneden og ad hoc-møder på museerne i Ikast-Brande. Derudover afholdes afdelingsmøder med de respektive afdelingsledere.

Tinna Møbjerg fungerer som sekretær for Museum Midtjyllands styrelse og er bisidder i bestyrelsen for Fonden for Blichermuseet på Herningsholm, formand for fonden for den selvejende institution Textilforum herunder ejendomsselskabet Textilforum, bestyrelsen for Herning Kommunes Bevaringsudvalg (formand). Desuden sidder Tinna Møbjerg i bestyrelsen for Konserveringscenter Vest og for MMEEx.

Tinna Møbjerg deltager løbende i kommunens kulturledermøder, i regionens møder i forbindelse med Midtjyske museers udviklingsråd samt Museernes samvirke.

Tinna Møbjerg har i årets løb afholdt en række møder med kultur- og fritidsforvaltning i både Herning og Ikast-Brande kommuner i forbindelse med museets udviklingsplaner.

Hun har deltaget i redaktionskomiteen for jubilæumsbogen: Herning 100 år som købstad.

Tinna Møbjerg er censor for de arkæologiske fag ved universiteterne og medlem af Kulturstyrelsens strategigruppe vedr. ældre stenalder. I 2013 blev hun udpeget af Kulturstyrelsen til at være med i følgegruppen for de arkæologiske undersøgelser af submarine bopladser ved Hjarnø og i de store arkæologiske undersøgelser i forbindelse med Femern Bælt. Hun sidder desuden i styregruppen og forretningsudvalget for Middelalderborge i Region Midtjylland. Derudover deltager hun i det internationale netværk. Stone Age bog site workgroup.

Frem til august 2013 var hun medlem af Skandinavisk Museumsforbunds danske arbejdsgruppe (formand), men efter mødet i Stockholm har hun valgt at trække sig ud af bestyrelsesarbejdet.

Ester Nielsen deltager i netværk vedr. administration med de øvrige museer i den østlige del af Region Midtjylland.

Kristine Holm-Jensen er. Medlem af Dragtjournaludvalget under Dragtjournalen – Tidsskrift udgivet af den Danske Dragt- og Tekstilpulje. Medlem af Dragt- og Tekstilpuljen. Medlem af Industri- og Håndværkspuljen. Sidder i Formidlernetværket i Herning Kommune.

Charlotte Lindhardt deltager i Formidlernetværket i Herning Kommune med øvrige kulturinstitutioner samt Industripuljen. Charlotte Lindhardt har endvidere deltaget i møder med Herning og Ikast-Brande kommuner om byudvikling, formidling etc.

Charlotte Lindhardt deltager desuden i arbejdsgruppen for Herning Købstads 100 års jubilæum i 2013 og i projektgruppen omkring udviklingen af Dagmar Bio, Sdr. Felding.

Søren Toftgaard Poulsen repræsenterer museet i landbrugspuljen, havepuljen og industripuljen, medlem af Grønt Råd i Herning Kommune, medlem af bestyrelsen for Vildbjerg gamle Smedje, medlem af bestyrelsen for Søby Brunkulsmuseum, sekretær for Klosterlund Museumsforening og støtteforeningen Vester Palsgaard Skovmuseum.

Brit Vestergaard repræsenterer museet i den nydannede kulturhistoriske madpulje.

Hans Rostholm er medlem af forretningsudvalget i Kulturelt Samråd Herning, medlem af samrådets arbejdsudvalg vedr. Liv. i Sdr. Anlæg og Klassisk Musikfestival (KMF 336), bestyrelsesmedlem i musikforeningen Dacapo, medlem af Folkeuniversitetets Herning-komite, medlem af bestyrelsen for Landsforeningen Kulturelle Samråd i Danmark (formand). Han modtog Herning Kommunes Kulturpris i 2013.

Martin Winther Olesen deltager i netværk vedr. jernudvinding ved Funder Å samt i forskningsnetværket "Smedens Rum" vedr. jernudvinding, smedjer og jernhåndtering i ældre og yngre jernalder, og er medlem af nedværkets styregruppe.

Lone Ritchie Andersen er med i to internationale arbejdsgrupper. Stone Age bog site workgroup og Lithic Scatters (Santander/Helsinki). Hun har desuden haft ansvaret for

kontakten med de øvrige museer og Alexandra Instituttet omkring udviklingen af Digitale Tråde over Landskabet.

Faglige møder og seminarer

Museum Midtjylland

Tinna Møbjerg

23. januar: Møde på Textilforum med Ole Winther, Kulturstyrelsen; Johs. Poulsen, formand for kultur og fritidsudvalget, Herning Kommune; Kirsten Mørup, formand for kultur og fritidsudvalget, Ikast-Brande Kommune; kulturchef Morten Koppelhus og kulturkonsulent Anne Juul Andersen, Herning Kommune, kulturkonsulent Marie Louise Birch-Jensen, Ikast-Brande Kommune, Per Sørensen, formand for Museum Midtjyllands styrelse; Vagn Larsen, Fonden for Textilforum og Kristine Holm-Jensen. Mødet formål var at diskutere det nye forsknings- og formidlingscenter på Herning Klædefabrik.

5. februar: Møde på Herning Museum med Ida Brændholt og Eske Wohlfart, Kulturstyrelsen samt Kristine Holm-Jensen omkring formidlingskoncept for Det nye Textilforum.

7. februar: Møde på Godsbanen, Århus omkring 2017.

13. marts: Formidlingsseminar med indlæg omkring Digitale tråde.

13.april: Bryllupsarrangement på Herningsholm i forbindelse med 100 års jubilæet.

17. april: ODM's årsmøde i København.

23. april: MOKO-møde på Design Museum Danmark sammen med Kristine Holm-Jensen.

24. april: Møde omkring MobMus på Holstebro Museum.

29. april: Årsmøde for MMU på Naturhistorisk Museum.

2. maj: Idemøde omkring fremtidig brug af Herningsholm.

25. maj: Møde på Herningsholm omkring overdragelse af familien Hielmscrones adelspatent.

30. maj: Unimus-konference på Aalborg Universitet sammen med Kristine Holm-Jensen.

13.. juni: Ruter og Spor under Århus 2017.

4.-7. august: Inspirationstur til London sammen med Kristine Holm-Jensen. Tilrettelagt turen i samarbejde med Herning og Ikast-Brande Kommuner. Finansieret via bevilling fra Kulturstyrelsen.

19. august: Møde på Vestjyllands Højskole omkring fremtidens frivillige.

20. august: Arrangerede og deltog i MOKO-møde på Textilforum.

28.-30. august: Årsmøde i Skandinavisk Museumsforbund, Stockholm.

18.september: Kickoff konferencen, Rethink Kulturturisme HEART i Herning

27. september: Foredrag i fredagscafeen på Aktivcenteret.

25. oktober: Præsentation af Steen St. Blichers bog Vestlig Profil på Herningsholm

31. oktober: Bedre gæsteoplevelser og styrket samarbejde, Rethink Kulturturisme, Museum Jørn, Silkeborg.

27. november: Nye forretningsmodeller og samarbejdsalliancer, Rethink Kulturturisme, Horsens.

4.-5. december: ODM'S chefnetworks møde i Fredericia.

Herning Museum Nyere tid

Charlotte Lindhardt

6. maj: Byggeriets Ildsjæle, endagsseminar, Odense, ved RealDania-

29. maj: Kursus: Guide til digitale medier ved kulturelle arrangementer, Ikast Bibliotek, ved Kulturfestival Bølgen.

6. juni: Kursus: Integreret markedsføring - koordiner din markedsføring offline og online, Herning, ved Kultursamarbejdet.

27. september: Temadag, Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark, Holstebro Museum.

9. oktober: Kursus: Digital tilstedeværelse, Herning. Midtjysk Turisme.

28. november: Udvikling af Dagmar Bio, Sdr. Felding.

Kristine Holm-Jensen

- 23. april: MOKO-møde på Design Museum Danmark sammen med Tinna Møbjerg.
- 30. maj: Unimus-konference på Aalborg Universitet sammen med Tinna Møbjerg.
- 4.-7. august: Inspirationstur til London sammen med Tinna Møbjerg. Tur arrangeret i samarbejde med Herning og Ikast-Brande Kommuner. Finansieret via bevilling fra Kulturstyrelsen.
- 20. august: Arrangerede og deltog i MOKO-møde på Textilforum sammen med Tinna Møbjerg.
- 9.-10. september: Deltog i Kulturstyrelsens Årsmøde.
- 18.-19. september: Deltog i Dragtpuljemøde i Den Gamle By i Århus.
- 10. oktober: Indlæg på seminaret Smedens Rum på Københavns Universitet.
- 26. november: Deltog i MOKO-seminar på Kunstakademiets Designskole, København og i Styregruppemøde for Dragtpuljen, afholdt på Nationalmuseet.
- 16. december: Deltog i møde ang. nye samarbejder mellem Textilforum og TEKO Design + Business linjen for Tekstile fag og formidling.

Søren Toftgaard Poulsen:

- 25. oktober: Industripuljemøde på Grenå Motor- og Maskinsamling.
- 7.-8. november: Seminar om Landbrugets udvikling siden 1945 på Pindstrupcentret. Seminaret var arrangeret af Landbohistorisk Selskab.
- 25. november: Landbrugspuljemøde på Dansk Landsbrugsmuseum, Gl. Estrup.

Arkæologi

- 30. januar: Martin Winther Olesen deltog i jernalderseminar på Institut for Forhistorisk Arkæologi, Moesgård.
- 22. februar: Søren Timm Meltvedt Christensen deltog med oplæg og artikel: "Midtjyske vikingetidsgravpladser med stolpebyggede skibssætninger" i seminaret: Vikingetid i Danmark, på SAXO instituttet i København.
- 7. marts: Hans Rostholm og Vibeke Juul Pedersen deltog i seminaret Yngre Bronzealders Kosmologi på Holstebro Museum.
- 13. marts: Hans Rostholm og Martin Winther Olesen deltog i møde i Smedens Rum på Herning Museum.
- 21. maj: Vibeke Juul Pedersen deltog i Arkæologisk Regionsmøde på Moesgård Museum.
- 30. maj: Martin Winther Olesen deltog i HIS KIS-møde i Odense.
- 30.-31. maj: Lone Ritchie Andersen, Søren Timm Meltvedt Christensen og Tinna Møbjerg deltog i seminaret: Problems in Palaeolithic and Mesolithic Research, på SAXO instituttet i København.
- 12. juni: Martin Winther Olesen deltog i Gis-forum i Haderslev.
- 21. juni: Martin Winther Olesen og Tinna Møbjerg deltog den 21.6. i ODM-møde i Randers.
- 22. august: Hans Rostholm og Tinna Møbjerg deltog i seminaret Arkæologisk tekstilforskning – nye muligheder og nye perspektiver på Nationalmuseet.
- 29. -31. august: Lone Ritchie Andersen og Vibeke Juul Pedersen deltog i "Stone Age bog site workgroup" i Höör i Sverige.
- 4. oktober: Martin Winther Olesen, Constanze Rassmann og Tinna Møbjerg den 4.10. i ODM-møde om Fremtidens Arkæologiske Praksis i Odense
- 21. oktober: Martin Winther Olesen og Vibeke Juul Pedersen deltog i Arkæologisk Regionsmøde i Skanderborg.
- 5.-6. november. Lone Ritchie Andersen deltog i UISSP i Schleswig.
- 12. november: Martin Winther Olesen deltog i møde i Smedens Rum på Københavns Universitet.
- 20. november: Constanze Rassmann deltog i GIS-kursus.
- 26. november: Constanze Rassmann deltog i ODM-møde om indsamlingsstrategi i Odense.

6. december: Tinna Møbjerg og Vibeke Juul Pedersen deltog i møde om Digitale tråde i landskabet på Alexandra instituttet i Århus.

11. december: Constanze Rassmann og Jonas Helt deltog i kursus i Fund og Fortidsminder i København.

9.0 BYGNINGS- OG UDENDØRSAREALER

9.1. Bygnings- og arealændringer

Vester Palsgaard Skovmuseum

På Vester Palsgaard Skovmuseum har den frivillige arbejdsgruppe afsluttet brandsikringen og renoveringen af loftsetagen på skovridergården hovedbygning. Etagen skal fremover benyttes til udstilling. Projektet har kostet knap 1. mill. Tilskud fra Ikast-Brande Kommune 100.000 kr, LAG i Ikast-Brande 367.000 kr. Støtteforeningen Vester Palsgaard Skovmuseum 40.000. Resten er finansieret af museets egne midler.

Klosterlund Museum og Naturcenter

På Klosterlund er taget på den gamle kampestenslade udskiftet til et nyt tag af tagpap og er blevet forsynet med zinktagrender. I forbindelse med fornyelsen af taget blev der sat nye hjælpespær op overalt. Ikast-Brande Kommune har ydet et tilskud på 662.000 kr. til taget og til indretning af nye toiletter på Klosterlund. Arbejdet er en del af et større LAG-projekt, som omfatter ombygning af hele bygningens indre. Projektet forventes færdigt 30.6. 2015.

På Klosterlund Museum har den frivillige arbejdsgruppe næsten afsluttet istandsættelse og indretning af staldlængens loft til udstilling og magasin. Etagen er på knap 200 m². Klosterlund Museumsforening har bidraget med et tilskud på 50.000 kr. til formålet. Resten er finansieret af museet.

9.3 Udendørsarealer

Herning Museum

I 2010 blev Landsbylauget etableret med henblik på, at frivillig arbejdskraft vil påtage sig opgaven at få restaureret de nedslidte bygninger i Frilandsmuseet.

I 2013 er museumshaven fortsat blevet vedligeholdt. Stråtaget på husene er nødtørftigt repareret, og der er udskiftet dele af stolper og døre i husene. Bagerovnen, der faldt sammen sidste efterår, er blevet genopført.

I kålgården bag Ane Maries Hus er dyrket kartofler og grønkål, og der blev etableret en urtegård ved bondegårdens stuehus. Der holdes fortsat bier, og honningen sælges i museumsbutikken.

Økonomisk skal Frilandsmuseet hvile i sig selv, dvs. alle materialer finansieres ved hjælp af indsamling og sponsorater.

Vester Palsgaard Skovmuseum

Der er i året 2013 anlagt en parkeringsplads på ca. 1800m² ved skovmuseet. Pladsen er forsynet med belysning, som er sponsoreret af Støtteforeningen Vester Palsgaard Skovmuseum.

10.0 INVENTAR OG MATERIEL

10.5 Magasinindretning og – udstyr

Herning Museum, nyere tid

Magasinprojektet fra 2010 er afsluttet. Der er blevet kasseret og ryddet op efter Kulturstyrelsens godkendelse. Desuden er frivillige ved Landsbylauget ved at gennemgå alle nyere tids magasiner hylde for hylde for at registrere genstandenes placering i Regin.

Herning Museum, arkæologi

Via en tre måneders bevilling til den arkæologiske afdeling fra Kulturstyrelsen fra Finanslovens konto 21.33.37.52 har det været muligt at lave revision af den arkæologiske samling.

Samlingsrevisionen er gennemført i perioden november 2013 - januar 2014, og målet er ”forbedring af bevaringsforhold og samlingernes bevaringstilstand”. Bevillingen dækker frikøb af en medarbejder til opgaven. Endvidere er projektet medfinansieret af museet, som har stillet yderligere to medarbejdere til rådighed for projektet både under men også efter afviklingsperioden. Samlingsrevisionen er gennemført af museumsinspektør ved den arkæologiske afdeling Lone Ritchie Andersen samt museumsassistenterne Charlotte Overgård og Jakob Kjær. I forbindelse med revisionen har det været muligt at udskille en del genstande til kassation. Her afventes nu Kulturstyrelsens godkendelse, før kassationen kan effektueres.

Textilforum

I kraft af en tre måneders bevilling fra Kulturstyrelsen er der foretaget en samlingsrevision af magasinerne på Vestergade. Der er udarbejdet en rapport og der er foretaget en gennemgående oprydning i magasinerne. Denne oprydning vil fortsætte i 2014.

Vester Palsgaard Skovmuseum

I forbindelse med en tre måneders bevilling fra Kulturstyrelsens er der foretaget en samlingsrevision af dels af genstande opbevaret på skovriddergården dels på fjernmagasinet i Nr. Snede. Der er udarbejdet en rapport af Camilla Kobbelt Brogaard og hun har efterfølgende arbejdet videre med samlingsrevisionen for museets egen regning.

Klosterlund Museum og Naturcenter

Der er i løbet af 2013 flyttet genstande fra tagetagen på Klosterlund til et fjernmagasin i Bording.

Statistik

Besøgende på Museum Midtjyllands 5 afdelinger i alt 28.288.

Antallet fordeler sig med 3749 voksne og 1985 børn på Herning Museum, 6173 voksne og 960 børn på Textilforum, 3038 voksne og 227 børn på Herningholm, 2799 voksne og 819 børn på Vester Palsgaard Skovmuseum samt 5622 voksne og 2556 børn på Klosterlund Museum og Naturcenter.